

TRY STAREBANK

This paper was mailed
Tuesday, December 17, 1996

Nepriklausoma Lietuva

• LITUANIE INDÉPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 26 (56-ji metal) 1996 m. GRUODŽIO-DECEMBER 17 d. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 George St., LASALLE, Que., H8P 1C4 Tel: 366-6220. \$1.-

LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ - LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

ĮVYKIŲ APŽVALGA

B.N.

METŲ PABAIGA- AUDRINGA

Nors žiba tūkstančiai spalvotų žiburėlių languose ir kalėdinėse dekoracijose prie namų, nors pro langus matosi papuoštos eglutės, girdisi ir kalėdinių giesmių ar dainų posmai Kanados ir kitų šio kontinento radijo ir televizijos programose, tačiau Taikos Karaliaus - žmonijos istorijoje pirmą kartą - skelbusio Taikos ir Meilės būtinybės žinia - sunkiai skverbiasi į žmonių sąmonę.

Vėl grėsia stiprus neramumai ir konfrontacija tarp palestiniečių ir izraelitų min.p-kui Benjamin Natanyahu paskyrus stambias lėšas žydų naujakuriams įsikurti Vakariniame Krante ir gal padidinti jų kontingentą arabiškuose kvartaluose pačioje Jeruzalėje.

Palestiniečių delegacija įteikė formalų skundą Jungtiniams Tautoms, tvirtindama, kad tokie projektai yra nelegalūs ir pavojingi, priešingi Ženevos Konvencijos ir JT organizacijos nutarimams. Taip pat nesi-laikoma 1993 m. Oslo susitarimų, pagal kuriuos abi pusės buvo pritarusios deryboms dėl Jeruzalės miesto statuso.

Izraelio Vidaus Saugumo min. A. Kahalani pareiškė, kad jis balsavo prieš ministerių kabineto nutarimą skirti dideles sumas žydų bendruomenėms okupuotose teritorijose. Jis manęs, kad kariuomenė negalės garantuoti pakankamos apsaugos naujakurių gyvenvietėms, išsiplėtusioms šalia arabų centrų. Taigi - taikos varpai - nutilę.

• **BRITANIJOS DOKUMENTAI**, neseniai atidengti Valstybiniuose Archyvuose New York'e rodo, kad Britų vyriausybė jau 1941 m., išsifravusi hitlerinės Vokietijos kodus, taip pat ir per aukų gimines, rezistentus, sužinojo apie vykdomas "valymo" akcijas prieš žydų tautybės asmenis.

Dokumentų tyrinėtojai mano, kad Britanija, o vėliau ir JAV nebandė stabdyti nacių vykdomo genocido galvodami, kad tuo metu jų įsikišimas būtų sutrukdęs atsiekti galutinį tikslą - nugalėti Hitlerį.

1942 m. Berlyne buvo paskelbtas dekretas, kad žydai privalo būti sunaikinti. Tais metais buvo ir pastatyti mirties lageriai Auschwitz'e ir Dachau.

Kodėl Britanija ir JAV leido įsigalėti ir sovietų mirties stovykloms Sibire? Ar tai irgi vardan "idealizmo" ir "Laimėjimų perspektyvų"?

• **KASDIENINĖS DEMONSTRACIJOS** Belgrade prieš Serbijos prez. Slobodan Milošević'į, leidusį sukčiauti miestų savivaldybių rinkimuose. Demonstracijos vyksta jau visą mėnesį.

Teismas paskelbė, kad prez. S. Milošević grąšini-mai demonstruojantiems ir pastangos nepripažinti jo oponentų laimėjimų - yra nelegalūs.

• **RUSIJOS PARLAMENTAS** galų gale suprato, jog negali toliau stabdyti algų mokėjimą dirbantiems įvairiuose svarbiuose sektoriuose. Dėl to atkakliai rungėsi min.p-kas Viktor Černomyrdin'as su parlamento komunistų lyderiu Genadij Žuganov'u. Pastarasis priešinosi, kad tam

Henrikas Nagys

DIDŽIOJI NAKTIS

Kai jis pravėrė pirmą kartą kūdikio akis - dangus su žvaigždėmis jose paskendo... Ir jis žiūrėjo: - kaip Motinos ir Tėvo bailios rankos Jo kūną dengė kailiais, nes naktis buvo šalta ir didelė.

joje sutilpo bokštai miegančiais varpais ir aukštos, trapios palmės, sutikusios atjojančių karalių eiseną: ir žėrinti ž v a i g ž d e, kurią kažkas ant delno padėjęs nešė dangumi...

...Tokia didžiulė buvo ta naktis! Bet Vaiko akys buvo dar didesnės: ir tokios naktys - kaip žuvis gelmėn - jose paskęsta.

tiksliai būtų skirta biudžetė trūkstamieji \$8 milijonai. Galų gale, įsitikinęs, kad tai vienintelis būdas išvengti milžiniškų nuostolių pramonėje, įsakė savo partijai balsuoti atitinkamai. Vis dėl to, toks įstaty-

mas bus priimtas po antrojo ir trečiojo skaitymo iki formalaus priėmimo. Min.p-kas V. Černomyrdin'as pareiškė, kad praneš Prezidentui Jelcin'ui, jog deputatai pritardami - elgėsi "konstruktyviai".

• Mjr. Gintautas Surgailis ir lt. Ričardas Bočkus turėjo progos aplankyti pulk. Laisvydą Baršauską, dirbantį dabar Ottawoje. Lietuvos Krašto Apsaugos ministerio vardu jį pakvietė aplankyti Lietuvą.

Svečiai aplankė ir Lietuvos Respublikos Laikinąjį Reikalų Patikėtinį Joną Paslauską Lietuvos Ambasadoje.

• **UKRAINOJE** vis labiau jaučiant energijos trūkumą, kalbama, kad kitais metais bandys atnaujinti vieno iš Černobylio atominės elektrinės reaktorių darbą.

Specialistai sako, kad norint užtikrinti bent minimalų elektros energijos tiekimą, Ukrainoje turėtų veikti bent 2 reaktoriai.

Nežiūrint didelio rūpesčio dėl elektrinės saugumo ir Vakarų spaudimo visai uždaryti Černobylį, Ukraina, neturėdama kito elektros energijos šaltinio, nesutinka tai padaryti.

Taip pat - elektrinės pavyzdžiu pastatyta IGNALINOS jėgainė Lietuvoje - yra visą laiką stebima tiek pačioje Lietuvoje, tiek ir Europoje. Paskutiniu metu įvykė keli gedimai, nors ir buvo greitai pastebėti bei sutvarkyti - vis tiek neišsprendžia šios baisios problemos.

O Ukraina - žemės turtais pertekusi, ar negalėtų surasti kitokių kelių elektrai išgauti?

• Įžymieji Lietuvos Operos ir Baletų šokėjai - Rūta JEZERSKYTĖ ir Mindaugas Baužys šoka kanadiečių SPRAGTUKO spektakliuose gruodžio mėn. 18 ir 19 d.d. Seneca College Minkler auditorijoje.

Rūta Jezerskytė yra laimėjusi Grand Prix de Lausanne, o Mindaugas Baužys - Kristoforo premijos laureatas.

• **KANADOS URBANISTIKOS INSTITUTAS** pakvietė Ričardą Sabaliauską - Vilniaus Miesto Plėtros K-to pirmininką ir keletą Vilniaus planavimo specialistų susipažinti su Kanados miestų planavimo sistema.

Apie Vilniaus senamiesčio atkūrimą R. Sabaliauskas supažindino lapkričio 27 d. PRISIKELIMO P-jos salėje nemažą būrį dalyvių.

Kanada yra nusipelnusi pasitikėjimą savo miestų priežiūra ir planavimu. Žinoma, ji turi ir geras tiek gamtos atžvilgiu, tiek finansiškai nepalyginamas galimybes. Tačiau, svarbu susipažinti, pamatyti, išsivirti, kas naudinga Lietuvos miestams, o Vilniui - ypatingai.

• **LENKIJOS Bankas** "Kredyt bank S.A." gavo leidimą iš Lietuvos Banko steigti savo skyrių Lietuvoje. Banko turtas - daugiau kaip 2 milijardai litų.

Ir jei audra ištikus,
Verstų stulpą vieną,
iš to, kurį prilaiko
mūsų namo sieną, -
Namas negrius -
Iš baimės jūs neišlakstytit,
Tik vietoj to stulpo,
Tą pačią dieną,
Tuoj kitą statytit!
(V. Kudirka)

Šv. Kalėdų ir Naujų metų

proga siunčiame
nuoširdžiausius

linkėjimus broliams ir sesėms Tėvynėje
ir išeivijoje.

Sveikiname Kanados lietuvių ir dėkojame
jiems už vieningą darbą bei pasiaukojimą
mūsų tautos gerovei.

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba -

A. Vaičiūnas, J. Adamonytė, M. Vasiliauskienė,
K. Deksnys, Ir. Ross, M. Balaišytė, N. Liačienė, kun.
E. Putrimas, L. Ehlers, R. Kuriene, kun. V. Volertas

Gerbiami tautiečiai Kanadoje,

sėsdami prie šv. KŪČIŲ stalo, apmąstome visa, ką
nuveikėme, kaip gyvenome, ką dar reikėtų atlikti.

Džiugu, kad ir toliau lietuviai Kanadoje ne-
savanaudiškai rūpinasi nepriklausomos Tėvynės
reikalais, visokeriopai prisideda prie Lietuvos
gyvenimo gerinimo ir tvarkymo.

Lietuvos Respublikos Ambasados Ottawoje
vardu **NUOŠIRDŽIAI SVEIKINU** visus tautiečius
Kanadoje, linkiu geros sveikatos, asmeninės lai-
mės, darbinių ir turtingų ateinančių METŲ.

Linksmų šv. Kalėdų!

Jonas Paslauskas, LR

Laikinasis Reikalų Patikėtinis Kanadoje

1996 m. gruodžio mėnuo, Ottawa

ŠV KALĖDŲ

IR ATEINANČIŲ

1997-ųjų metų
proga

sveikinu Kanados lietuvių
organizacijas, jų vadovus ir
visus mielus tautiečius.

Jūsų parama Tėvynai, lie-
tuvybės išlaikymas Kanadoje
stipriai pasireiškianti politinė
veikla yra Lietuvos Ne-
priklausomybės išsaugojimo
ramstis -

Haris Lapas,

Garbės Generalinis Konsulas Kanada

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

ŠV. KALĖDŲ

proga

linkiu visiems lietuviams
Dievo palaimos, džiugios Kūdi-
kelio Jėzaus atėjimo šventės
ir viltingų Naujųjų 1997 metų!

Paulius A. Baltakis, d. k. k.

Lietuvoje

• ATSISTATYDINO LDDP VADOVYBĖ

Posėdžiavusi LDDP taryba nusprendė, kad gruodžio mėn. 21 d. vyks partijos suvažiavimas ir sudarė rengimo komitetą.

Komiteto pirm. Česlovas Juršėnas po posėdžio žurnalistams pasakė, jog partijos taryba "kritiškai ir savikritiškai" įvertino pasirengimą Seimo rinkimams ir pralaimėjimą.

Nutarta, kad 12 narių naujajame Seime turėsianti LDDP bus opozicija valdančiajai koalicijai ir kad tai būsianti "ne akla, o konstruktyvi opozicija". Sakė taip pat, kad LDDP frakcija rems tuos daugumos siūlymus, kurie pasitarus "žmonių gerovei ir tolimesniai demokratijos įtvirtinimui".

Kaip gerai apvaldo skambius išsireiškimus, Ar ne tą patį iškilmingai kalbėjo, sėdėdamas už valdžios stalo?

• NAUJASIS SEIMAS

pirmajame posėdyje priėmė kreipimąsi į Lietuvos žmones, žadėdamas kartu kurti vakarietišką, sutvarkytą, išlaisvintą, pelningą rinkos ūkį, taip pat jungtis į besivienijančią Europą ir saugų pastovumą teikiančią Šiaurės Atlanto Sutarties Organizaciją.

Už kreipimąsi, kuriuo žadama visuomenės gerovė, užtikrintas darbas ir griežta teisinės valstybės tvarka, balsavo 105 Seimo nariai. Prieš buvo 3 ir susilaikė

7 parlamentarai.

Parlamentas pabrėžė, kad pradeda dirbti sunkiomis valstybei sąlygomis dėl "didžiulių skolų ir energinio neapsirūpinimo". Žadama nedelsiant gerinti įstatymus, formuoti būsimus biudžetus, prižiūrėti vykdomąjį aparatą.

• CENTRO SAJUNGA patvirtino savo vadovybę. Egidijus Bičkauskas valdybos pirmininkas, pavaduotojas - Gintaras Štikėlis. Frakcija taip pat priitarė konservatorių siūlymui, kad partijos pirmininkas Romualdas Ozolas būtų skiriamas Seimo pirmininko pavaduotoju.

Numatyta, kad iki Centro Sąjungos tarybos posėdžio už priimamus sprendimus atsakomybę teks partijos pirmininkui R. Ozolui.

• IDOMUS SEIMO VICE-PIRMININKO PAREIŠKIMAS

Konservatorių frakcijos seniūnas Arvydas Vidžūnas pažadėjo vadovauti nesavanaudiškoms nuostatoms ir taip pat, kad atsisako visokių vairuotojų, padėjėjų kitų patogumų ir ypatingų priedų, su kuriais dar nėra susipažinęs. Jis sakė, kad norįs Seimo darbą padaryti humaniškesnį ir šiltesnį.

Jo svarbiausias tikslas bus derinti didžiausios Seimo frakcijos darbą su Seimo vadovybės planais, išvaduoti Seimo pirmininką nuo pirmininkavimo posėdžiams. Jis taip pat pasakė, kad neleis Seime keikintis. Matyt, tai sudarė dar mums nežinomą problemą.

• NAUJOJO SEIMO PIRMININKAS-VYTAUTAS LANDSBERGIS

buvo išrinktas slaptu balsavimu lapkričio mėn. 25 d.

Už jį balsavo 107 Seimo nariai, 28 buvo prieš ir 1 slapto balsavimo biuletenis buvo pripažintas negaliojančiu.

Pagal Konstituciją, Seimo pirmininkas pavaduoja prezidentą, jam laikinai išvykus į užsienį arba susirgus ir negalint eiti pareigų.

Kaip gerai prisimenamė, būdamas AT pirmininku, Vytautas Landsbergis vadovavo Lietuvai dramatiškiausios krizės - 1990 m. KOVO 11-tąją ir 1991 m. SAUSIO įvykių metu.

Tais pačiais metais prieš pat pučą Maskvoje, jis su anuometiniu Rusijos AT pirmininku buvo pasirašęs tarpvalstybinę Lietuvos ir Rusijos sutartį, dalyvavo pasirašant ir susitarimą dėl Rusijos kariuomenės išvedimo.

PAGERBTAS LIETUVOS REŽISORIUS EIMUNTAS NEKROŠIUS

Rež. Eimuntui Nekrošui teko šiuo metu svarbiausias Italijos teatro apdovanojimas - UBO Premija už Antonin Čechov'o veikala "Trys seserys". Spektaklis pripažintas geriausiu užsienio spektakliu, už jį balsavo 45 Italijos kino žymieji kritikai.

Iteikimo ceremonija vyko Milane, lapkričio mėn. 25 d.

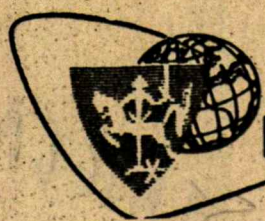
GABUS FOTOGRAFAI

25-tojoje Lietuvių Fotografų Parodoje Čikagoje, kuri vyko Jaunimo Centre, Čiurlionio Galerijoje, pasijū žymioji Lietuvos jaunimas: I-a vieta - 150 dol. teko Arunui Baltenui Vilnius, II-oji - 100 dol. - Rimanui Dichavičiui Vilnius, III-oji - 50 dol. - Juozui Polui ir ir broliams Algimantui ir Mindaugui Černiauskams - Merkinė. O pačiu jauniausiu tarpe - 3 kauniečiai: I-Vykintas Vaitkevičius, II - Aušra Griškonytė, III - Saulius Višinskas. I-a vieta laimėjo ir čikagietis Džiugas Reneckis.

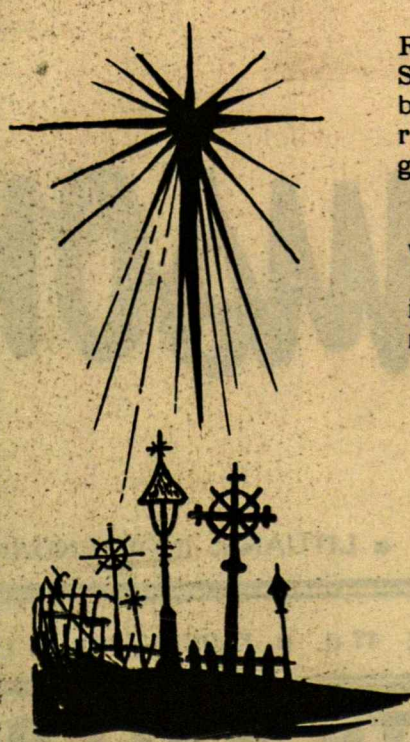
PREZ. ALGIRDAS BRAZAUSKAS GINA LIETUVOS REIKALUS

Lisabonoje vykęs dvi dienas 54 Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos valstybių vadovų susitikimas buvo reikšmingas tuo, kad Lietuvos prezidentas turejo progos numaraminti Rusijos premjerą V. Černomyrdin'ą. Pastarasis vis rupinasi ar Lietuvos tikslas tapti NATO nare nėra nukreiptas prieš Rusiją.

Abu valstybininkai taip pat pasisakė už skubesnį valstybines sienos sutarties parengimą ir "dvišalio tarp vyriausybines komisijos veiklos atnaujinimą. Tiesiog juokinga, kaip iškibus laikosi už Lietuvos skvernėlio ta didžioji Rusija...

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Džiaugdamiesi vėl pas mus sugrįžusia Taikos ir Ramybės švente ir viltingai pasitikdami NAUJUOSIUS METUS, sveikiname po pasaulį pasklidusius, bei Tėvynėje naują, nepriklausomą gyvenimą kuriančius lietuvius ir lietuves, linkėdami visiems geresnio, turtingesnio ir laimingesnio gyvenimo.

Kalėdų žvakučių šviesomis tesužiba tarp mūsų vienybė ir telydi ji mus per ateinančius metus. Valstybės gerovės ir užsienio lietuvių tautinio išlikimo siekiai teglaudina mūsų gretas ir tebūna mūsų visų kelrodis.

Linksmų šv. Kalėdų,
ir laimingų Naujų metų!

PLB VALDYBA:

Bronius Nainys, pirm.,
Rimas Česonis,
Vacys Garbonkus,
Dr. Petras Kisielius,
Baniutė Kronkienė,
Milda Lenkauskienė,

Dr. Vitalija Vasaitienė,
Aleksas Vitkus,
Paulius Mickus,
Juozas Gailas,
Vytautas Kamantas,
PLB Fondo pirm.

ŠIS TAS APIE ŠVENČIONĖLIUS

Švenčionėliai yra vienas jauniausių 19-tojo amžiaus Lietuvos miestų. 1864 m. toje vietoje buvo Balatnos-Zabalytės kaimas, per kurį tuomet buvo išvestas geležinkelis ir pastatyta traukinių stotis, vėliau pavadinta Švenčionėliais. Prie jo netrukus buvo įsteigtos dirbtuvės, kuriose dirbo 500 darbininkų, pastatyti dideli sandėliai. Geležinkelio dirbtuvės ir linijos buvo iškeltos, daug kam galėjus išsimokėtinai įsigyti sklypus, įsikūrė ir jų sodybos. Nuo 1920 m. spalio mėn. 18 d., Želgiovskio armijai įėjus į tą teritoriją, iki 1930 metų Švenčionėliai tapo antraeilio pasienio miestu, nes 14 km nuo jo pravesta nelemtoji demarkacijos linija.

buvo nuimta plačiojo geležinkelio antrieji bėgiai, iki Latvijos sienos nuardytas siaurasis geležinkelis, dirbtuvės iškeltos ir daugelis įmonių uždarytos. Taip Švenčionėlių gražioose pušynuose ėmė kurtis lenkai pensininkai ir karių šeimos.

Pradėta varyti ir didelės garvežių ir vagonų remonto dirbtuvės, lentpjūvės, atsirado pieninė, elektrinė ir kt.

Apylinkėse taip pat buvo įsteigta medelynų, susistemintas vaistažolių rinkimas Švenčionių valstų fabrikui.

Lietuvos delegacijos nariams V. Černomyrdin'as pareiškė, kad santykiai su Lietuva esą geri ir pareiškė norą toliau juos plėtoti. Ar dar neišplėsti? Juk važinėja netrukdomi per Lietuvą su savo krovniais į Karaliaučiaus sritį, skraido nepranešdami nei savo erdvėje, ir dar negana?

Prez. A. Brazauskas užsiminė, kad Lietuvos gyventojų indėliai buvusiam sovietiniam banke "Vneshekonom" - dar negrąžinti... V. Černomyrdin'as nusistebėjo, kad ši problema dar neišspręsta ir pažadėjo dėl jos pasitarti su atsakingais vyriausybės pareigūnais ir pakvieta Lietuvos Prezidentą Boris Jelcin'ą vardu atvykti į Maskvą oficialiu vizitu.

1996 gruodis

Mieli lietuviai, visi Lietuvos bičiuliai
Jungtinėse Amerikos valstijose ir Kanadoje

Kalėdinių žvakučių šviesa ir šiluma lai apgaubia visus Šiaurės Amerikos lietuvius, pasiaukojamai skyrusius ir tebeskiriančius Lietuvos ir lietuviybės labui savo savo visuomeninį gyvenimą, laisvalaikį ir energiją.

Visiems Jums, kuriems rūpi Lietuva, tautos didžiama prie Baltijos jūros, linkiu kuo džiaugsmingiausių šv. Kalėdų ir derlingų darbais Naujųjų Metų. Pažangą rodantys ūkiniai ir demokratiniai pasikeitimai Lietuvoje tegu nuteikia visus ne tik didesniajam optimizmui, bet ir stipriai paremiančias viltingas permainas veiklai.

Sunkiais pirmųjų reformų metais nenustoję ūpo, tikėjimo rytdienos Lietuva, Tautos atspara ir tvirtumas, sprendžiant Nepriklausomybės įtvirtinimo reikalus, negi dabar sustosime pasiaukelyje, neužbaigę pradėtojo žygio? Švenčių dieną milijonai žvakučių švies Lietuvos namų languose ir šilumos. Tos akys labai toli, tamsu naktį, betgi įtempę savo pilnus gerumo žvilgsnius tikrai pamatysite jas.

Dėkodamas už ilgametę lietuvišką veiklą, paramą Nepriklausomai Lietuvos Valstybei, jos diplomatinėms atstovybėms JAV-jose ir Kanadoje, nuoširdžiausiai linkiu visiems visiems Jums puikios sveikatos, dvasinės ramybės, tautinės vienybės, broliško sutarimo, Jūsų naujų sumanymų ir asmeninių vilčių pilnutinio išsipildymo 1997-aisiais.

Dr. Alfonsas Eidintas
Dr. Alfonsas Eidintas

Lietuvos Respublikos Nepaprastasis ir Įgaliotasis
Ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Kanadoje

Kanados Lietuvių Fondas

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

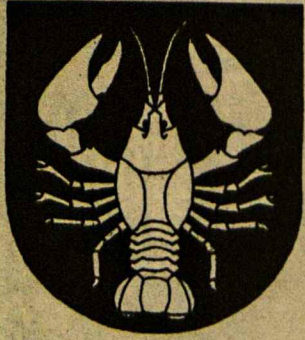
Ramios KALĖDŲ NAKTIES
Varpų skambesys telydi visus
geros valios lietuvių kelius.

Laimingų 1997 -ųjų Metų!

Kanados Lietuvių Fondas

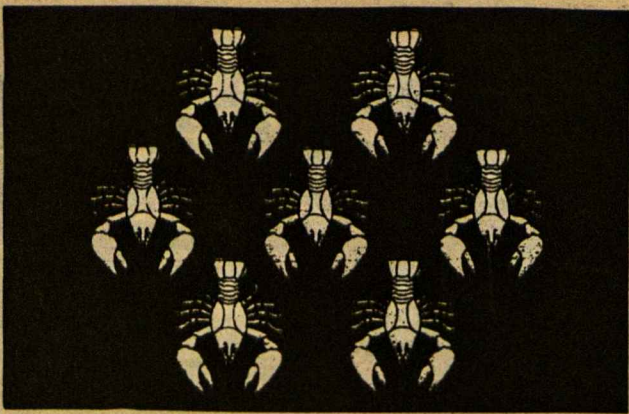
ŠVENČIONĖLIAI

Deja, 1941 m. birželio mėn. hilerininkams vokiečiams užėmus Švenčionėlius, buvo sunaikinta nemaža tos vietovės gyventojų: GESTAPO įsakymu sušaudyta 33 lenkai, jų tarpe 2 kunigai, o už Žeimenos upės - nužudyta apie 2.000 Švenčionių apskrities žydų. 1944 m., besitraukdama vokiečių kariuomenė, sudegino didžiąją Švenčionėlių dalį.

Švenčionėliai nebuvo gavę Magdeburgo teisės, todėl iki 1996 m. vasaros neturėjo savo herbo. Dail. Petras Savukynas sukūrė herbą ir vėliavą, kurią patvirtino Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas - žalios spalvos skyde - auksinis vėžys ir vėliavoje - 7 vėžiai.

Auksinis vėžys herbe pavaizduotas todėl, kad

pro Švenčionėlius teka švariausia Lietuvos upė - Žeimenas, kurioje anksčiau labai gausiai veisėsi vėžiai ir prie kurios Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpyje veikė didžiausia vėžių eksportavusi įmonė.

Idomu, kad patvirtinti herbus jų neturintiems miestams ar miesteliams (o tokių atsirado net 45), buvo nutarta sovietmečiu 1969-1970 m.. Tačiau daugelis jų dėl ideologinių priežasčių buvo iškraipyti. Atkūrus Nepriklausomybę, teko kai kuriuos pakeisti, atstatyti autentiškas detales ir patvirtinti vienodos formos skydus.

Iki dabar yra patvirtinta apie 60 Lietuvos miestų ir miestelių herbai. Tiems, kurie praeityje buvo gavę Magdeburgo teisės, atkurtas istorinis ankstesnis herbas, o tokios teisės neturintiems - sukurti nauji, laikantis atitinkamos vietovės tradicijų ir iškirtinių bruožų.

Jonas

Balčiūnas

TĖVIŠKĖS AKIMIRKOS

KOVOS UŽ ŠVIESESNĘ ATEITĮ

(Tėvo pasakojimai, papildyti istoriniais duomenimis)

/ t e s i n y s /

Net ir mokytojas, užėjęs pažiūrėti, pagyrė. Po to ilgai su tėvu kalbėjo. Nėgirdėjau - tik tėvas į mano darbą patikliau ėmė žiūrėti ir motina mažiau bambėjo. Baigęs pradžios mokyklą, ėmiau prašyti tėvą, kad leistų toliau mokyti. Šis pradžioj klausyti nenorėjo. "Atmink, sūnau, - sake tėvas, - už tavo išlaikymą ir mokslą per metus galėčiau žemės hektarą nupirkti. Pagalvok - hektarą! O patekęs į miestą gali tik sunims sėko pjauti ieseiti!" Bet kai ir toliau nedaviau ramybės, nuėjo pasitarti pas mokytoją. Grįžęs sutiko. Dėkui jam.

Karo metu, kai dėl kuro stokos tapo labai sunku susimalti javus, tėvui buvau pastatęs tikrą vėjinį malūną. Šau ir dar kaimynams sumaldavo. Tik 1944-ųjų rudenį antrą kartą "išvadavus", valdžia uždraudė laisvai malti ir įsakė nujmti sparnus. Stovėjo besparnis keletą metų, iki brolio užkabines sunkvežimiu nuvilko į malkinę.

1863 m. lapkričio 11 d. E. Liutkevičiaus būrys susirėmė su papulkininkio Karpovo vadovaujamais kazokais. Kautynėse zuvo vadas E. Liutkevičius ir 59 sukilėliai. Daug pateko į nelaisvę. E. Liutkevičiaus kūnas buvo atgabentas į Panevėžį, išniekintas ir užkastas Smėlynės aikštėje, kur jo kapą sutrypė ir sulygino kazokų arkliai. 1863 m. balandžio mėn. į E. Liutkevičiaus sukilėlių būrį įstojo Julius Anusevičius (1832-1907), gimęs ir augęs Daniūnų palivarkelyje. Vėliau vadovavo būriui, tapusiam savarankišku daliniu. 1864 m. pavasarį J. Anusevičius pateko į nelaisvę. Karo lauko teismo nuteistas 6 metams katorgos ir ištremtas į Sibirą. Kartu su būreliu likimo draugų praėjo keletą tūkstančių kilometrų pėsčias, plaukė Sibiro upėmis, kol 1865 m. pabaigoje pasiekė Nerčinską, esantį Kinijos pasienyje. Čia keliolika metų dirbo rūdynuose. 1889 m. jam, baigiančiam šestą dešimtį, buvo leista grįžti į Rygą. Apie 1890 m. į gimtuosius Daniūnus grįžo paliejęs, be sveikatos. Parašė dainų, eilėraščių, kuriuose vyrauja 1963 m. sukilimo tematika.

Mieliausia upė! Tatula skaisti, Laukai geltonais kviečiais užberti. Kas tikėjos, jog reikės jūm apleisti, Tūros, Obijos vandenį gerti?

Tarp kūrinių ir, anot Vaižganto, lietuviška "Odiseja" - poema "Viena pavasario daina", eiliuota drama "Kotryna ir kitos.

Štai jau žiemos pasibaigė bėda! Sniegai ištirpo, vanduo nebetur ledų, Norintis dar žilas nuo ryto žolynas, Vieversiai giesmes vest vienok skubinas, Sveikin artoją išeinanti lauke, Kaip pirmo saulės spindulio sulaukę. (Iš: "Viena pavasario diena").

ŠV KALĖDŲ
ir
NAUJŲ METŲ

Šviesoje už Lietuvos laisvę žuvusiųjų
brolių tėvynės meilės ugnis tebūna
švyturiu visiems pasaulyje esantiems
sesėms ir broliams šauliams -

L.K.MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

Kazys Bradūnas

MANO KAULAI NUBALO

Mano kaulai nubalo kaip sniegas,
Mano žirgas prie šono ramus,
Mano vardo neatmena niekas
Mediniuos šiaurės kaimuos.

Bėga žmonės, ieškodami pelno.
Aš be lobių genties vienturys,
Tiktai varputį laikanciam dulse
Suka lizdą laukų vyturys.

... Kirdonėčiai aktyviai rėmė 1863 m. sukilėlius. Sukilėliai prisilaikė Girelėje, bet ateidavo į kaimą maisto rinkti. Kirdonių Blazarėno ir kitų jaujose stovėjo jų arkliai.

Kartą "paliokai" (sukilėliai) išiveržė į Gulbinų dvarą, išleido degtinę ir sudegino bravorą. Netrukus žandarai apsupo kaimą ir išvarė Gulbinų gyventojus į Biržus. Atvykęs žandarų igaliojtinis pareikalavo stambios sidabrinų sumos. Nesurinkus - visiems grėsė tremtis Sibirą. Rinko žmonės kaip išmanydami. Nė vienas paskutinę kapeiką atidavė. Išliko 1864 m. vasario 24 d. Panevėžio miesto ir apskrities karinio viršininko raportas Vilniaus karinės apygardos kariuomenės vadui. Štai jo nuorašas:

"Vykdymas Panevėžio apskrityje dislokuotos kariuomenės vado sausio 2 dienos įsakymą, pagrįstą Jūsų Prakilnybės įsakymu, turiu garbės prisiusti kontribucinius pinigus iš Gulbinų kaimo gyventojų: 21 ūkininko ir 19 kaimininkų. Iš pirmųjų po 75 rublius sidabru ir iš pastarųjų po 10 rublių, iš viso 1765 rubliai sidabru. Siunčiu taip pat gautus pinigus, pardavus iš varžytinių ištremtųjų Jodaišių kaimo valstiečių Petraskevičiaus ir Patrakonio trutą - 30 rublių 78 kapeikas.

Majoras Malevski - Malevič. Muravjovo rezoliucija pieštuku: "Piatnickajos cerkvei. Gubernijos viršininkui".

Dėl to bravoro - pasakojų Jurgis Drevinskas, - mano senelis Ansgaras vos į Sibirą nepateko. Bizūnų iki sočiai gavo. Ejo jis į dvarą. Mato - kažkas žemėje sruvena. Pauosto - degtinė kvepia. Susirado šiaudelių, atsigulė ant žemės ir ėmė siurbti. Siurbė, siurbė, iki pasigėrė ir užmigo. Jojo pro šalį kazokai. Radę gulintį, tvojo bizūnu, kad naujos drobės kelnės lyg žirkleimis perkirptos išsiskyrė. Girtumas kaip sapnas išgaravo.

- Ką tu, seni, - šaukė kazokų vyresnysis, - bravorą padegėi ir dar girtas čia drybsai!

Teko teisintis, įrodinėti, kad ne "paliokas" ir bravoro nepadegė. Kitaip vietoje bizūnais būtų užplakę arba į Sibirą išvarė.

Sukilėliams vadovavo Lapiškių dvare gimęs Elzėjus Liutkevičius (1825 - 63). 1845-1853 jis mokėsi Troškūnų bajorų vidurinėje mokykloje ir Peterburgo meno akademijoje. Prieš sukilimą gyveno Panevėžyje. Piesė religinio turinio paveikslus, dekoravo bažnyčias. Buvo iširngęs fotografo dirbtuvę. Prasidėjus sukilimui, kartu su Panevėžio gimnazijos mokytoju Lipskiu suorganizavo sukilėlių būrį.

1905 metų sukilimas

Numalšinus 1863 metų sukilimą, baudmės ir represijos nepadėjo užgniaužti laisvės ir šviesesnės gyvenimo siekių. Vietoje žuvusių ir kalinčių kovotojų prieš patvaldystę vėl brendo nauja karta.

1905 m. sausio 9 d. Peterburgo darbininkai paskelbė visuotinį streiką, o didžiulė mėja su bažnytinėmis vėliavomis ir šventųjų paveikslais atėjo prie caro rūmų pareikšti pageidavimų. Bet žandarai ir kazokai demonstrantus apšaudė ir išvaikė. Aikštėje liko daug užmuštų ir sužeistų.

1905 m. sausio 11 d. Vidaus reikalų ministras pasiuntė Vilniaus generalgubernatoriui tokią telegramą:

"Pranešu Jūsų Prakilnybei, kad pasiunčiau šiandien gubernatoriui, miestų viršininkams, oberpoliceiseriam sitokio turinio telegramą: Yra pagrindo manyti, kad nepatikimi asmenys pasistengs panaudoti Peterburgo visuotinį streiką, susijusį su dideliais neramumais, streikams ir neramumams sukelti įvairiose imperijos vietose. Siūlau Jūsų Prakilnybei, esant reikalui, imtis priemonių nuo turimų žinių, ryžtingų priemonių, siekiant užkirsti kelią neramumams.

Vidaus Reikalų ministras kunigaikštis

Sviatopolik-Mirski"

Deja, galimų streikų, apie kuriuos išpėjo ministras, jau nepavyko užgniaužti. Liaudies rustybės banga, apėmusi visą imperiją, nesulaikomai atsiriti ir į Lietuvą. Prasidėjo darbininkų ir valstiečių sukilimai. Valstiečiai reikalavo žemės, savų mokyklų, spaudos laisvės. Šiems streikams įgyvendinti jie ėmė šalinti carinės valdžios pareigūnus, o į jų vietą rinkti naujus.

1905 m. Biržų krašte menkai užderėjo iavai. Žmonės neįstengė sumokėti mokesčių. Valdžia bandė išieškoti prievartą. Valstiečiai ėmė priešintis. Vasarą streikavo Kaupių dvarc darbininkai. Kupreliškyje maištininkai suėdė valstybinę degtinės varyklą. Netrukus valstiečiai ėmė "bruzdėti": Medeikiuose, N. Radviliškyje, Suose. Ypač revoliucinės nuotaikos plito Vabalninke ir jo apylinkėse. Apie to meto nuotaikas yra pasakojęs Zizonių kaimo gyventojas A. Galvanauskas.

"1905 m. mūsų šeima gyveno Zizonyse. Man ėjo devinti metai ir teko ganyti prie bendros kaimo bandos. Vieną birželio mėnesio rytą "ustovas" pasakė, jog šandien gimsime bandą į grafo Tiškevičiaus valdomas ganyklas. Mums į pagalbą atėjo keliolika kaimo vyrų. Privarius gyvulius prie grafo valdų, kelią pastojo Tiškevičiaus eigučiai. Bet kaimo vyrai juos išvaikė ir bandą suginėme

JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPA "NERINGA"

Montrealyje

sveikina visas organizacijas,
pavienius rėmėjus ir geradarius

ŠV. KALĖDŲ ir
NAUJŲ METŲ
proga

į grafo ganyklą".

Revoliucinės nuotaikos Biržų apylinkėse aktyviausiai reiškė vabalninkiečiai Ernestas Galvanauskas (1882-1967, mirė Prancūzijoje), P. Žitkevičius, P. Matulis (po 1905 m. revoliucijos ištremtas į Sibirą - ten ir mirė).

E. Galvanauskas važinėjo po Biržų apylinkes, sakė kalbas. Už jo išdavimą caro valdžia paskyrė 500 rublių premiją. Tuo pasinaudojo kaimynas J. Grinas.

Pasakoja Galvanauskas: "Išdavikui nurodžius, 1905 m. lapkričio pabaigoje dragūnų eskadronas apsupo Zizonių kaimą ir Galvanausko sodybą. Ernestas bandė bėgti, bet buvo pagautas ir areštuotas. Sodyboje rado revolverį ir daug proklamacijų prieš carą. "Kandalų" (geležinių pantių-J.B.) nedėjo, bet lydimą ginkluotų kareivių, išsivarė į Vabalninką. Iš ten - į Panevėžį. 1906 m. gegužės 12 d. "Ūkiniko" redaktorei F. Bortkevičienei, už 500 rublių E. Galvanauską pavyko išpirkti".

1905 m. lapkričio 7 d. Kirdonių, Gulbinų, Užgulbinės valstiečiai, susirinkę valsčiaus patalpose vieni pirmųjų Biržų krašte nušalino valsčiaus valdybą ir lapkričio 21 d. išsirinko naują. Vyriausiu raštininku buvo išrinktas pasvalietis Aleksandras Rūta.

Dar 1895 m. spalio 30 d. Rūta parašė carui prašymą, reikalaujamas panaikinti spaudos draudimą. Po juo pasirašė 97 Biržų, Pabiržės ir Gulbinų valsčių valstiečiai. Siekdama sudemokratinti Gulbinų mokyklą ir įvesti joje gimtąją kalbą, naujoji valsčiaus taryba atleido mokytoją Nikalojų Čistacholovą.

- Buvau ir aš kartą nuėjęs į Gulbinus, - pasakojo tėvas. - Susirinko daug žmonių. Visi laukė atvykstant Galvanausko. Tik staiga nuo Krinčino pusės pamatėme atjojant raitelių būrį.

- Ko susirinkote, - paklausė kazokų vadas.
- Žemės norime, - atsakė kažkuris valstiečių.
- Žemės?! - nusikvatojo vyresnysis ir sušuko:
- Pirmyn!

Raiti kazokai pasileido tiesiai į beginklių žmonių minią. Bizūnais sumušė ir išvaikė. Daugelį areštavo. Gražino valsčiaus nušalintus pareigūnus. Tik mokytojas N. Čistacholovas išsidangino kartu su žandariais. Jo vietoje paskyrė demokratiškesnių pažiūrų mokytoją Chomičių.

/ bus daugiau /

LAISVĖS ALĖJOJE

(Epizodėlis iš vasaros atostogų)

S. Šetkus

Saulėtas, šiltas sekmadienio rytas Kaune. Sėdžiu aukšto namo balkone beveik virš Iglulos bažnyčios. Lapuose nuskenęs, dabar jau didelis miestas, susikaupęs tokioje ramybėje, kokia tik gali būti Kaune pačioje pradžioje vasaros. Šūnus Marius siūlo palikti balkoną ir pažiūrėti iš arti ką dabar daro Laisvės Alėja. Aš mielu noru, bet kaip ten nueiti tokia stačia pakalne neišnarinus kojų? Marius, šešių pėdų atletas, parodo rankas. Suprask - nunešiu, jei nepaeisi. Taip ir išeinam. Greitai paaikšėjo - klaida, kad patinęjom nueiti iki keltuvo ("funkuliera"). Ilgokai užtruko kol nusidanginom iki buvusių Pieno Centro, jau apipilkeusių rūmų, stovinčių prie pat Laisvės Alėjos.

Taip, tai kur prieš pusšimtį vaikščiota, garsioji Laisvės Alėja! Ji atrodo paplatėjusi, padidėjusi, daugiau aukštų pastatų, nepaprastai švari, skirta tik pėstiems. Tiek švari, kad atrodo, galėtum atsigulti, pasikloti servetėlę ir skaniai pavalgyti, net balandžiams nekludant. O pavalgyti yra ko: tai čia pat, tai kitur jaukus pastogėlės, raginančios užsisakyti dešrelių, koldūnų, cepelinų, blynų, salaputrių ir ko tik ne? Ir viskas puikiai paduota. Ir viskas bematant. Ir viskas ne tik labai pigu, bet ir graža atskaityta centelių tikslumu.

Žinoma, gatvėje neatsigulame, nes kėdžių iki valios, o atsisėsti reikia, nes saldžiai, jausmingai čia suokia smukas, ten verčia armonika, kitur kūkčioja fagotas, o gal tik susigraudenęs saksafonas - žodžiu, vasarą Laisvės Alėja linkusi iš karto sužavėti bet kurį iš kažkur atklydusių tautietį, godžiai ieškantį praeities. Bet štai, viduriu Alėjos šauniu žingsniu atžygiuoja trys policininkai. Mariaus veidu prabėga linksma šypsena, ranka pasiruošusi pasakyti "alio", bet policininkai, taip išmokyti, kad praeina lyg mūsų čia visai nebūtų. Išpūdis naujas, bet geras. "Dienst ist dienst" - sako vokiečiai. Gal taip ir turi būti. Bent kol Lietuva kiek apsitvarkys.

Kiek toliau - žiūrime - iškaba: "Konrado kavinė". Geriau išžiūrėję matome, kad tai ta pati, kaip ir prezidento Antano Smetonos laikais. Būtina užteiti! Saloniai tie patys, tik nebėra tų laikų ryškiausio dalyko: apskri-

/ nukelta į 4 psl...../

Šv. Kalėdų ir
Naujų Metų

PROGA
Sveikiname

seses ir brolius šaulius
ir linkime daug šventiško
džiaugsmo ir laimės
1997 metams, gražaus ir
sėkmingo šauliško darbo

HAMILTONO DLK ALGIRO
ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA

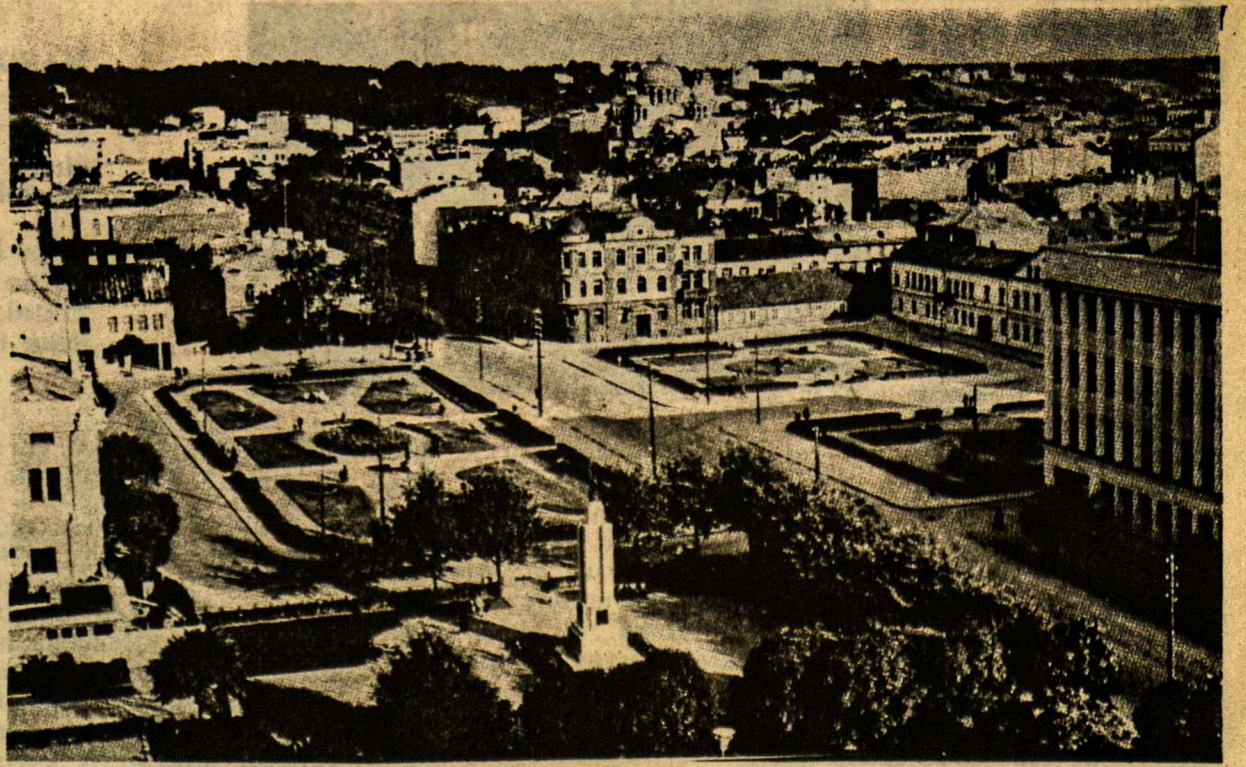
Malonių Kalėdų švenčių
ir laimingų naujų 1997 metų
giminėms, draugams bei visiems pažįstamiems -
Stasys, Marija ir Dana JOKUBAČIAI

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

KAUNE:

LAISVĖS ALĖJA

VIENYBĖS AIKŠTĖ

/...atkelta iš 3 psl./

tos saliuokės centre baltos nuogos moters figūros, tais laikais kėlusios kauniečių įvairias nuomones, o be tos figūros - koks čia Konradas?

Užiname ir į Igulos bažnyčią. Irgi anais laikais kėlusią dideles diskusijas. Maskoliška - rusiška architektūra pačiame Kauno centre. Deja, ir tais laikais perstatymui trūko lėšų. Gal trūksta ir dabar, nes irgi tik iš vidaus keičiama, dailinama, paliekant toki apsiaustą, kaip buvo.

Netoli, Miškų gatvėje kadaise gyveno mano žmonos tėvai. Dabar namas užstatytas aukstomis tvoromis. Beveik priešais anais laikais stovėjęs imponantiškas pastatas - "Generalinis štabas", dabar kažkaip labai sumenkęs atrodė. Iš viso, buvęs gražus rajonas paviręs: "kiemų, užkiemių, kreivų praėjimų labirintu". Aiškiai čia sovietai jaukė kiek norėjo.

Net garsūs Lapėno namai dingsta "įklijuoti" į aibę panašių nuobodžių namų, nors viduje garsaus banko įstaigos. Maironio gatvėje buvusi moderni Valstybės Draudimo įstaiga irgi tapusi sovietinio aplaidumo auka. Ir taip visur, kaip pasakojo žmonės. Ir nežiūrint to, valstybė jau suspėjo atgaivinti, pertvarkyti, papuošti buvusią laikinąją sostinę iki tvarkingo didmiesčio išvaizdos.

Žinoma, kad pasitaiko ir elgetų, ir gal kiek nugėrusių, bet kuriame pasaulio mieste to nėra? Kas yra buvęs New Yorko Broadvėjume, be abejo, matė tokių net per daug. Kaip kiekviename mieste, taip ir Kaune, pasirodo, reikia dalykus žinoti. Taip, norėdami pasigauti taksi, turėjome atsiklausti praeivių, kur juos galima rasti. Beklausinėdami įėjome į buvusį Vytauto Didžiojo universitetą vestibulį. Ten pilna susirūpinusių studentų. Pats egzaminų laikas. Galų gale prišoko prie mūsų energinga valytoja, pakeldama, kad ir nedidelį vėją: argi nematėme prie šio pastato virtinės automobilių? Tai ir yra taksistai! Ir tikrai. Net sarmata pasidarė. Iš kitos pusės, kam mums būtų reikalingas taksi. Nebegalime įlipti į kalną? Galėtumėm, bet kodėl neduoti geram kauniečiui kiek uždirbti? Duodam. Taksistas patenkintas, pavaižinėja mus net apie buvusią prezidentūrą.

LEDLAUŽIS / tęsinys /

Viktoras Suvorovas

... Kam reikalinga kolektyvizacija? Kad būtų pakeltas žmonių pragyvenimo lygis? Jokių būdu ne. Iki industrializacijos ir kolektyvizacijos, NEP'o laikais, gyvenimas buvo visiškai pakenciamas. Po to, žmonių pragyvenimo lygis nusmuko į tokias siaubingas gelmes, kurio nebuvo nei Chingis-chano laikais. Neseniai Robertas Konkvestas išleido baisią knygą apie tuos kruvinus penkmečius su siaubingomis vaikų-skeletų fotografijomis. Baisiau už komunistinę Etiopiją ir komunistinę Pol Poto laikų Kambodžą.

...Visas Pirmasis pasaulinis karas buvo linksmas piknikas, palyginti su stalinine industrializacija. Per ketverius metus visos tame kare dalyvavusios šalys neteko 10 mil. žmonių. Rusija - 23 milijonų. O TAIKOS metais dėl autostradinių tankų ir lėktuvų agresorių Stalinas sunaikino kur kas daugiau žmonių. KOMUNISTINIS PASAULIS PASIRODĖ ESĄ BAISESNIS UŽ IMPERIALISTINIŲ KARĄ.

...Kas nors gali man paprieštarauti, esą Stalinas pakaujo milijonus žmonių, sukūrė ginklų, kad būtų galima apginti kitus žmones. Ne, mes dar pamatysime, kad kuriamieji ginklai visiškai netiko nei savo teritorijai, nei savo žmonėms ginti ir juos teko naudoti ne pagal paskirtį, arba iš vis išmesti.

Jeigu komunistai kūrė gigantiškus ginklų arsenalus ne savo teritorijai ir ne savo žmonėms ginti, tai tada - kam? Draugai komunistai, suteikiu jums žodį.

4 SKYRIUS. Kodėl Stalinas padalino Lenkiją.

Mes dirbame darbą, kuris sėkmės atveju apvers visą pasaulį ir išvaduos visą darbininkų klasę.

J. Stalinas

1.

1941 m. birželio 22 dieną Vokietija netikėtai ir klastingai užpuolė Sovietų Sąjungą. Tai yra istorijos faktas. Tačiau labai keistas faktas. Iki Antrojo pasaulinio karo Vokietija neturėjo bendros sienos su Sovietų Sąjunga, todėl negalėjo jos užpulti, juo labiau - netikėtai.

Vokietija ir Sovietų Sąjunga buvo atskirtos akliniu neutralių valstybių barjeru. Kad SSRS ir Vokietijos karas galėtų kilti, reikėjo sudaryti atitinkamas sąlygas: sunaikinti neutralių valstybių barjerą ir nustatyti bendrą Sovietų Sąjungos - Vokietijos sieną.

Kiekvienas, kurį domina 1941 metų birželio 22 dienos data, prieš keikdamas Hitlerį ir kaltindamas jį klastingumu, privalo nors pats sau sąžiningai atsakyti į du klausimus: - kas sutriuškino skiriamąjį neutralių valstybių barjerą tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos? - kodėl?

2.

Barjeras tarp Vokietijos ir SSRS buvo dvigubas ir tik vienoje vietoje - viengubas. Lenkija - vienintelė šalis, 4 psl.

turėjusi sienas su Sovietų Sąjunga, ir su Vokietija. Lenkija - trumpiausias, tiesiausias, patogiausias kelias tarp SSRS ir Vokietijos, Lenkija - pati ploniausia skiriamosios sienos dalis. Suprantama, kad potencialus agresorius, kuris norėjo, kad Sovietų Sąjungos ir Vokietijos karas kiltų, turėjo pasistengti kaip čia prakirsti koridorių.

Ir atvirkščiai, ta šalis, kuri nenorėjo Sovietų Sąjungos ir Vokietijos karo, turėjo pasitelkti visą savo ginkluotųjų pajėgų galią, visą savo valstybinę išmintį, visą savo tarptautinio autoriteto įtaką ir neįleisti savo priešo į Lenkijos teritoriją, blogiausiu atveju - pradėti karą su juo dar Lenkijoje, neprileisdama prie savo sienų.

Išvaizduokite, kad už plonos sienos gyvena žmogėdra, kuris garsiai pareiškė, ketinas jus suryti.

Išitinkinė, kad jūs gerai suvokėte jo žmogėdriškus ketinimus, jis pradėjo sieną laužti. Kaip į tai reaguosite? Išvaizduokite, kad žmogėdra, lauždamas sieną, susidūrė su kokiais nors sunkumais ir paprašė jus padėti šį sunkų darbą atlikti. Be jūsų pagalbos jis paprasčiausiai neįstengs pralaužti sienos, vadinasi, negalės jūsų suryti. Kaip reaguosite į tokį pasiūlymą?

Hitleris visiškai atvirai paskelbė savo ketinimus. Stalinas viešai jį išvadino žmogėdra. Tačiau Hitleris negalėjo užpulti Stalino, nes nebuvo bendros sienos.

Hitleris kreipėsi į Staliną su pasiūlymu bendromis jėgomis pralaužti skiriamąją sieną. Stalinas džiaugsmingai priėmė šį pasiūlymą ir su didžiausiu entuziazmu ėmė laužti Lenkijos sieną, kirsti koridorių priešpriešais Hitleriui. Hitlerio motyvai aiškūs. O kaip paaiškinti Stalino veiksmus?

Komunistai istorikai sugalvojo, kaip paaiškinti Sovietų Sąjungos veiksmus.

Pirmasis aiškinimas: suniokoje ir užliję krauju Lenkiją, mes pastūmėjome savo sienas į vakarus, t.y. padidinome savo saugumą. Keistas aiškinimas. Sovietų Sąjungos sienos iš tikrųjų buvo pastūmėtos 300-300 kilometrų bet ir Vokietija pasistūmėjo 300-400 kilometrų į rytus. Dėl to Sovietų Sąjungos saugumas nepadidėjo, atvirkščiai, jis sumažėjo. Be to, atsirado visai naujas veiksnys: bendra Sovietų Sąjungos - Vokietijos siena. Ir kaip jo padarinys - karas, ir dar netikėto, galimybė.

Antrasis aiškinimas: smogę kirviu Lenkijai į nugarą tada, kai ji iš paskutiniųjų kovojo su fašistais, mes stengėmės nutolinti Sovietų Sąjungos ir Vokietijos karą... Šis aiškinimas iš ciklo: mes padegėme kaimyno namą, taigi, mūsų namas užsidegs vėliau negu kitų...

Trečiasis aiškinimas: Prancūzija ir Didžioji Britanija nenorėjo sudaryti sutarties, todėl... Kokie niekai! Kodėl Prancūzija ir Didžioji Britanija turi ginti Sovietų Sąjungą, jeigu Sovietų Sąjunga pareiškė turinti tikslą visur nuversti demokratiją, neisiskiriant Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos? Vakarams bent buvo tas pats, trauks Hitleris į Rytus ar ne. O Rytų Europos šalims visiškai nebuvo tas pats. Jeigu Hitleris pasuks į Rytus, jos taps pirmomis aukomis. Todėl Rytų Europos šalys buvo natūralios SSRS sąjungininkės. Su jomis reikėjo sudaryti sąjungą prieš Hitlerį. Bet Stalinas tokios sąjungos neieškojo, o tais atvejais, kai sutartys galiojo, Sovietų Sąjunga nevykdė savo, kaip sąjungininkės, pareigų. Stalinas galėjo likti neutralus, tačiau jis vis dėlto smogė kirviu į nugarą tiems, kurie kovojo su fašizmu.

Tokių Stalino veiksmų aiškinimų komunistiniai istorikai daug prikūrė. Tačiau visi tie aiškinimai turi dvi ydas: 1) jie sukurti atgaline data; 2) jie visiškai ignoruoja Sovietų Sąjungos vadovų poziciją, nors toji pozicija išdėstyta aiškiau ir suprantamiau negu Hitlerio pozicija jo rastuose ir kalbose.

3.

Pralaužęs koridorių skiriamąjoje vietoje, Hitleris nutarė, jog to pakanka, ir užsiėmė savo Vakarų Europos, Afrikos, Vdurzemio jūros, Atlanto problemomis.

Ką turėjo daryti Stalinas, priešais matydamas 570 kilometrų pralaužą ir turėdamas šiek tiek laiko? Teisingai. Jis turėjo skubiai stiprinti gynybą kaip tik tame bare. Palei senas sienas ėjo galinga įtvirtintų rajonų linija. Ją reikėjo skubiai stiprinti ir gerinti. Ir šalia jos sudaryti antrą gynybos liniją, trečią... penktą. Reikėjo skubiai minuoti kelius, tiltus, kasti priestankinius griovius, pridengti juos priestankine artilerija... Kiek vėliau, 1943 m. Raudonoji armija rengėsi atremti priešo puolimą Kursko lanke. Per trumpą laiką didžiuliame fronte sovietinė armija padarė šešias ištiesines gynybos juostas, kurių kiekviena buvo šimtų kilometrų ilgio, o bendras jų plotis - 250-300 kilometrų. Kiekviename kilometre buvo pilna apkasų, tranšėjų, susisiekimo eigu, priedangų, ugniviečių. Vidutinis minų tankis buvo iki 7000 priestankinių ir kovai su pėstininkais skirtų minų viename gynybos fronto kilometre, o priestankinės ginkluotės tankis buvo tiesiog nežmoniškas: 41 pabūklas kiekviename kilometre, neskaitant lauko ir zenitinės artilerijos, taip pat įkastų į žemę tankų. Šitaip gryname lauke per labai trumpą laiką buvo sudaryta ištisė nepralaužiama gynyba.

1939 m. sąlygos gynybai įrengti buvo kur kas geresnės: miškai, upės, pelkės. Mazai kelių ir daug laiko. Sovietinė kariuomenė galėjo sukurti galingą užtvaną ties

naująją Sovietų Sąjungos - Vokietijos sieną, nes pralaužą buvo neplati.

Tačiau tuo metu Sovietų Sąjunga nutraukė priestankinių ir zenitinių patrankų gamybą. Užuo padarius vietoje nepereinama, ji buvo skubiai daroma dar labiau perėinama. Čia buvo tiesiami keliai ir statomi tiltai, plečiamas, stiprinamas ir gerinamas geležinkelių tinklas. Seniau įrengti tvirtinimai buvo griaujami, užkasami žemėmis.

Vienas iš tų įvykių dalyvių Vyriausiosios žvalgybos valdybos pulkininkas I. Starinovas gana atvirai visa tai aprašo: "Susidarė kvaila padėtis. Kai mes susidūrėme su silpnomis, palyginti, nedidelių valstybių kariuomenėmis, mūsų sienos buvo tikrai saugomos. O kai mūsų kaimyne tapo fašistinė Vokietija, inžinieriniai gynybos įrenginiai išilgai ankstesnės sienos buvo apleisti ir kai kur net išmontuoti" (Minos laukia savo valandos. P.276). "Raudonosios armijos inžinerijos valdyba išsiuntė paraišką šimtui dvidešimčiai tūkstančio lėto veikimo geležinkelio minų gauti. Tiek jų būtų visiškai užtekę, išveržus Vokietijos kariuomenei, jos užnugaryje paralyzuoti visam susisiekimui geležinkeliu, nuo kurio ji visiškai priklausė. Tačiau buvo gauta ne tiek, kiek užsakyta, o 120 minų (Ten pat p. 186). Beje, mina - tai paprasčiausias, pigiausias ir labai efektyvus ginklas.

Sovietų Sąjungoje minų buvo gaminama nepaprastai daug, bet padarius sienoje pralaužą jų gamyba buvo sustabdyta...

Ką veikė Stalinas be to, kad sugriovė savąją gynybą. Jis sugriovė neutralių valstybių barjerą. Hitleriui pakako vienos pralaužos sienoje. Stalinui - ne. Hitleris (Stalino padedamas) sunaikino valstybinę valdžią tik vienoje skiriamąjo barjero valstybėje. Stalinas (be niekieno pagalbos) sitai padarė trijose valstybėse (Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje), mėgino tai padaryti ketvirtoje šalyje (Suomijoje) ir aktyviai rengėsi taip pasiegti penktoje šalyje (Rumunijoje), pirmiausia atplėšęs nuo jos didžiąją teritoriją. Hitleris stengėsi tik padaryti vieną pralaužą sienoje, Stalinas - sunaikinti visą sieną.

Ir Stalinas padarė, ką norėjo. Vos dešimčiai mėnesių praėjus po "nepuolimo" pakto pasirašymo, Stalino pastangomis skiriamasis barjeras buvo galutinai sutiruškintas nuo Arkties vandenyno iki Juodosios jūros. Neutralių valstybių tarp Stalino ir Hitlerio nebeliko, taigi buvo sudarytos sąlygos pradėti puolimą.

Visos karinės Stalino kaimynės per trumpą laiką tapo jo aukomis. Be šalių, turėjusių sienas su Sovietų Sąjunga ir Stalino vergovę pateko ir Lietuva, kuri anksčiau išvis neturėjo bendrų sienų su Sovietų Sąjunga. Sovietinės kariuomenės atėjimas į Lietuvą reiškė, kad ji jau priartėjo prie tikrųjų Vokietijos sienų. Anksčiau Sovietų Sąjungos - Vokietijos siena ėjo užimta Lenkijos teritorija. Dabar sovietinė kariuomenė priartėjo Rytprūsių sieną. Jau nebegalima sakyti, kad žmogėdra Hitleris kirta koridorių į rytus, ir kvailys Stalinas jam padėjo. Ne, Stalinas pats, niekieno nepadedamas, kirta koridorių į vakarus.

Į klausimą, kodėl Stalinas sutiko padėti Hitleriui kirsti gana siaurą koridorių per Lenkiją, komunistiniai istorikai stengėsi sugalvoti atsakymus, bet nesėkmingai.

/bus daugiau/

Su dideliu malonumu siunčiu Jums, kurie gyvenate ir dirbate Montrealyje, nuoširdžiausius linkėjimus šventėms. Tebūnie 1997-tieji viltingi ir džiugūs.

Mano bendradarbiai ir aš maloniai kviečiame švęsti su mumis Montrealio miesto rotušėje gruodžio 24 ir 25 d.d. LAIMINGŲ ŠVENČIŲ!

Meras

MONTREAL
You're my city!

MYLĖJOM LIETUVĄ IŠ TOLO...

Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė

/tęsinys/

Aš labai norėjau greičiau išvažiuoti iš čia, nes kasdien vyrai išėjo iš darbo, širdis drebėjo - ar sugrįš. Vieną latvi vis tik palaidojo O'Brieno kasyklos, nebesuspėjo pabėgti nuo griūvančios skaldos.

Į Hamiltoną

Sunku buvo atsisveikinti su Madame D'Amour, kuri parodė man daug nuosirdumo. Birželio gale traukiniu išvažiuoju į Ontario provinciją, kurioje gyvena daugiausia anglų kilmės kanadiečiai, nors čia irgi yra tautybių mišinys.

... Pirmieji lietuviai DP į Hamiltoną atvyko jau 1948 metų pabaigoje. Iš Švedijos atvykęs jaunas energingas kunigas Juozas Tadarauškas įsteigė lietuvių parapiją. Buvo gavęs iš vyskupo apšventimą, apgriuvusią ir niekieno nenaudojamą bažnytelę.

Hamiltono "Spiritus Movens" dr. Juozas Tadarauškas.

Pirmąjį sekmadienį tramvajumi nuvažiuoju į lietuvių bažnytelę. Ji tikrai atrodo mažutė ir menka. Klebono rūpesčių bent sienos buvo naujai išdažytos. Stebėjau, kad bažnyčia beveik pilna, o klebonas ragino visus čia pasilikti. Žadėjo padėti susirasti darbą ir išsikurti. Jis savo pažadą tikrai ir tęsė. Kasdien vežiojo lietuvius po įvairius fabrikus, tvirtindamas, kad tai jo giminės ir neturi darbo. Taip jis daug lietuvių aprūpino darbais, nors pats labai silpnai kalbėjo angliskai. Greitai visi fabrikantai pažinojo Father Joe ir stebėjosi, kad jis turi tiek daug giminų. Tą pirmą sekmadienį ir susipažino su dr. T. Tadaraušku. Sutikome ir keletą pažįstamų iš senesnių laikų.

...Tie susitikimai prie bažnyčios buvo labai įdomūs, nes pasirodė vis daugiau ir daugiau lietuvių. Tai naujieji būsimeji hamiltoniečiai... Iš miškų ir kasyklų čia daug suvažiuo viengungių vyrų, netrukus ir jaunų merginų, kurios atlikusios darbo sutartis, tikėjosi rasti darbo tekstilės fabrikuose ar ligoninėse.

Jonas Mikšys nusivedė mus supažindinti su klebonu. Jeigu bažnyčia atrodė menka ir apšviesta, tai klebonija vos stovėjo. Atrodė, kad jei papūs stipresnis vėjas, tai ir nupūs ją. Klebonas pasirodė vašingas. Šeimininkės jį neturėjo; pats ant didžiulės keptuvės prikepė kiaušinių, padėjo ant stalo duonos ir prašė valgyti. Jo entuziazmas ir šviesios ateities išvaizdavimas buvo užkrečiantis. J. Mikšys papasakojo apie Vokietijoje veikusį ansamblį "Tėvynės garsai". "Mes padarysime ir Hamiltone. Juk matėte, kiek jaunų vyrų ir merginų čia privažiavo. O salė yra po bažnyčia. Ten galėsime dirbti!" kalbėjo klebonas. Vėliau, kai pamaciau tą salę, net plaukai pasišaušė. Grindys buvo išpuvusios, vietomis išlūžusios, šeši mūriniai stulpai laikė lubas. Bet ir tie stulpai buvo aptrupėję - vos laikėsi. Tačiau šio užsispyrusio ir darbštaus žmogaus pastangomis, talkinant visai parapijai, bažnyčia padidėjo, gražiai dailininko Žilinsko dekoruota, pastatyta nauja klebonija ir šalia jos didelė salė, pavadinta Jaunimo centru. Salė po bažnyčia taip pat buvo pertvarkyta, stulpai išimti, bažnyčiai suteiktas Aušros Vartų parapijos vardas. Hamiltono lietuviai turi dvi sales ir jaukią bažnytelę ant tos pačios gatvės sankryžos. Tai klebono dr. Juozo Tadarauško, kuris išsisi Anapilio lietuvių kapuose Toronte, palikimas.

Dr. J. Tadarauškas buvo žmogus, kuris savo žodyne neturėjo žodžio "ne". Jeigu jis ką nors sugalvojo, turėjo būti įvykdyta. Tam pasvešdavo visas savo jėgas. Jis pažinojo visus ir jį pažinojo visi... Dr. J. Tadarauškas buvo didelis patriotas. Jo pamokslus žinojo visi. Tiesa, jis reikalavo pagarbos, bet ir kitus mokėjo gerbti, įvertinti paguosti. Jis buvo Hamiltono lietuvių širdis.

Pirmieji žingsniai

1950 m. rudenį Hamiltono lietuvių parapijos klebonas per savo pamokslus paragino jaunus žmones jungtis į organizuojamą tautinių šokių grupę. Susirinko vos 12 šokių. Susidarė 6 poros, ir pradėjome dirbti. Sunki buvo darbo pradžia - nebuvo net akordeonisto. Pamokydavau šokio žingsnius, paskui dainuodavau, ir šokėjai šoko. Po kiek laiko vyrai atsivedė ir muzikantą - Darių Slavinską. Su muzika visą laiką problemos, nes jei ir atsiranda akordeonistas, tai pradedantis būna labai silpnas, o pažengęs nenori tiek laiko gaišti ilgose repeticijose. Atsiradus aparatams, buvo didelis palengvėjimas, nes galėjome muziką iš anksto įrašyti ir naudoti bent repeticijoms. Be to, visas darbas yra savanoriškas, niekas už jį

nemoka, tad ir jaunam žmogui nėra didelio paskatinimo tris valandas sėdėti ir taisyti akordeoną, jeigu jis pats nesidomi arba tėvai nėra išugdę pareigos jausmo palai-kyti lietuviybę.

Į Hamiltoną atvažiuodavo vis naujų žmonių. Pradėjo me susipažinti. Atsirado ir daugiau norinčių šokti. Kitą rudenį jau turėjome devynias poras šokių ir akordeonistą. Pradėjome nuosirdžiai ir nuolat dirbti. Pasirodymai apsiribojo tik minėjimais ir kitomis mūsų tautos šventėmis. Didelis vargas buvo su tautiniais drabužiais, nes labai mažai kas turėjo atsivežęs iš Lietuvos. Daugelis namus paliko paskubomis, vos kelis reikalingiausius daiktus susigriebęs, o be to, moterų tautiniai drabužiai reikalauja daug vietos. Lietuvoje buvo tik prasidėjęs tautinių drabužių, taip kaip ir šokių, atgimimas ir mažai kas juos buvo išgijęs. Kai Vokietijoje pradėjo veikti ansambliai, daug merginų per didelį vargą drabužius pasiūvo. Vieni iš jų buvo tikri jau Vokietijoje atsiradusių lietuvių augėjų išausti, kiti tik imitacija, kuri scenoje atrodė pakenčiama, bet nulipus nuo scenos, jie niekur netiko ir negalėjai jais pasididžiuoti.

Taip ir Hamiltono lietuvių šokių pirmuose pasirodymuose merginos tautinius drabužius skolindavosi. Mano pačios Vokietijoje austas drabužis ėjo iš rankų į rankas, tik retkarčiais grįždamas pas mane. Kai tik pajutome, kad gal jau esame prigiję šiek tiek Kanados žemėje, kai merginos gavo nuolatinius darbus, pradėjome ieškoti audėjų ir užsisakyti tikrus tautinius drabužius, pasiūtus pagal dail. A. Tamošaičio dar Lietuvoje suprojektuotus pavyzdžius. Tuo laiku moterų uždabiai buvo maži, tad tie drabužiai kainuodavo daug, bet daug merginų su jais pasipuošę atsventė ne tik draugų, bet ir savo vestuvėse. Gražiausi ir puošniausi buvo dailininkės Anastazijos Tamošaitienės austi, o daugelis "Gyvataro" merginų buvo juos išgijusios. Švęsdamas savo veiklos dešimtmetį "Gyvataras" atrodė puošniai, nes ir vyrai jau vilkėjo dail. A. Tamošaitienės austais drabužiais.

1953 m. mūsų šeima padidėjo - gimė dukra Giedrė.

Aukso medalis

Kas metai Hamiltone ruošiami Kiwanis Klubio festivaliai, kuriuose įvairūs jaunuoliai ar vyresnio amžiaus žmonės gali dalyvauti varžybose, kuriose vertinami įvairūs sugebėjimai, tam tikros grupės talentų vakare. Pasitarusi su šokėjais, nutariau užregistruoti ten Hamiltono lietuvių tautinių šokių šokėjus. Tuo laiku neturėjome jokių atsarginių šokių, o ir pagrindiniai kai kurie dirbo pamainomis. Bet iš anksto zinodami dieną ir valandą, kada reikės pasirodyti, vyrai keitėsi savo darbovietėse darbo laiką su kitais ir nurodytą dieną visi susirinkome į varžybų vietą. Nutarėme šokti Malūną. Šoki visi mokėjo atmintinai, bet nebuvau tikrą dėl kai kurių vyrų, nes ne visų judesiai buvo išlyginti, ne visi sugebėjo kad ir bėgamuoju žingsniu bėgti taip, kaip aš būčiau norėjusi. Pasako Malūną be klaidų. Nekantriai laukėme įvertinimo. Iš galimų 100 taškų, surinkome 89. Teisėjai padarė tik vieną pastabą - teniso bateliai netinka prie tautinio rūbo. Visi 16 šokių gavome aukso medalį, o aš - nieko. Pamatęs mano ištytusį veidą Vincas Verbieckas man atidavė savo. Rytojaus Hamiltono laikraštis "Spectator" paskelbė, kad lietuvių tautinių šokių grupę apdovanota aukso medaliu. Tai buvo pirmas didelis žingsnis pirmyn, ta žinia nuskambėjo ir lietuviškoje spaudoje. Tai įvyko 1959 metų pavasarį.

Laimėjimų keliu

Tas aukso medalis, atrodo, nedaug tereiškė. Bet... į "Gyvatarą" pradėta kreipti daugiau dėmesio, kviesti jį į tarptautinius festivalius, įvairių tautybių pasirodymus, kaip svečių ir tolimojo mažai žinomo krašto, kad supažindintų su savo papročiais, pademonstruotų autentiškus rankomis padarytus savo drabužius ir t.t. Tuo laiku stiprėjo ir išėjo į viešumą ne tik "Gyvataras". Klivlende gražiai veikė Liudo Sagio vadovaujama "Grandinė", Čikagoje koncertavo "Jaunimo Centro" ansamblis, Los Angeles veike Onos Razutienės vadovaujama grupė, kuri vėliau pasivadino "Spinduliu", New Yorke Jadvyga Matulaitienė buvo suorganizavusi tautinių šokių grupę, kurią vėliau pavadino "Tryptiniu", Detroite Galina Gobienė dirbo su "Šilaine", Toronte susiorganizavo "Gintaras", vadovaujamas Juozo Karasiejaus. Čia paminėjau tik keletą pirmame mūsų gyvenimo užjūryje dešimtmetyje veikiančių grupių. Jų buvo daug daugiau. Beveik kiekvienam lietuvių telkinyje, kur atsirado žmogus, galintis išmokyti šokti tautinius šokius, susidarė šokių ratelis. Paminėjau tik tas grupes, kurios žinomos mūsų visuomenei kviečiamos apsilankyti, savo sugebėjimais su kitais pasidalinti. Tačiau dauguma tautinių šokių grupių pasiliko žinomos tik savo parapijos ribose.

Nesitikėjau, kad koncertas "Gyvataro" dešimties metų sukakčiai paminėti susilauks tokio atgarsio visoje lietuvių ir net Kanados spaudoje.

NATION BUILDERS

Po trijų metų Laisvės festivaliai pasibaigė, nes prasi-dėjo nesutikimai ir intrigos tarp dalyvaujančių grupių. Ypatingai nepatenkinti buvo ukrainiečiai, kurie manė esą geriausi šokėjai ir visados turį būti pirmoje vietoje. Prasidėjus užkulisių barniams, nutarta festivalio ruošimo atsisakyti. Leon Kossar sugalvojo parodyti, kiek kultūros ir meno neša naujieji kanadiečiai į Kanados gyvenimą.

K.L.K. MOTERŲ D-jos MONTREALIO SKYRIUS

SVEIKINA NARES
ir VISUS TAUTIEČIUS
Kalėdų švenčių
PROGA, LINKI SVEIKATOS
IR DIEVO PALAIMOS
ATEINANČIAIS METAIS

Kas metai Toronte rugpjūčio antroje pusėje ruošiamas paroda (Canadian National Exhibition), kuri apima įvairius Kanados gaminius, pradedant automobiliais ir baigiant maisto gaminiiais. Yra įvairūs paviljonai, kur rodomi namų apyvokos reikmenys, puošnūs baldai, mados, brangenybės ir t.t. Ta paroda baigiasi Darbo dienos savaitgaliu, nes kitą dieną mokiniai turi grįžti į mokyklas, ir prasideda rudens darbų sezonas. Pirmasis rugsėjo pirmadienis - Darbo dienos šventė. Parodos viduje esančiame stadione budavo pastatoma scena ir ten vykdavo pabaigos koncertas, kurį atlikdavo etninės grupės (chorai ir tautinių šokių šokėjai). Tą koncertą pavadino Nationbuilders - pažodžiui - tautos statytojai. Laisviau išvertus gal būtų krašto gerovės kėlėjai. Grupės surinkdavo, pakviesdavo, programą sudarydavo ir ją praveddavo Leonas Kossaras su žmona. Apie "Gyvatarą" jiedu abu turėjo geriausią nuomonę, ir teigiamus prisiminimus. Ypatingai juos žavėjo mergaičių šokiai ir merginų drabužiai. Kas metai "Gyvataras" buvo šių programų dalyvis. Labai sunku buvo tris dienas išsėdėti stadione repeticijose, o pasikutinę naktį koncerte, nes tai buvo paskutinis ilgas vasaros savaitgalis. Neturėjau širdies kada nors Leonui Kossarui atsisakyti ir jį apvilti, nes jis niekada negailėjo gerų žodžių "Gyvatarui", pabrėždamas, kad tokių pareigų ir mandagių jaunuolių mažai yra. Gyvatariečiais jis galis pasitikėti. Vargdavom tą savaitgalį, bet pirmadienio koncertas atpildė viską. Jis būdavo spalvingas, įvairus, gerai paruoštas.

Tiek Kossaras, tiek jo žmona, kuri buvo ir koncerto vyriausioji vadovė, nepasitenkindavo bet kaip atliktu darbu. Jie norėjo, kad koncertai būtų profesionalaus lygio. Jų moto - naujieji Kanados ateiviai nėra tik geresnio gyvenimo ieškotojai. Jie atsivežė savo kultūrą, kurią dabar praturtina Kanados gyvenimą. Visiems programoms dalyviams grodavo simfoninis orkestras. Muzikos gaidas reikėdavo įteikti iš anksto, surepetuoti tempą, lėtas ir greitas muzikos dalis ir t.t. Kažkodėl "Gyvatarą" palikdavo antrosios programos dalyje prie gulo. Koncertas baigdavosi apie vidurnaktį. Kai ant scenos ir jos šonuose sustodavo virš dviejų simtų dalyvių, programos atlikėjų, pasipuousių įvairiaspalviais kostiumais, orkestras pradėdavo Kanados himną ir visi kartu dainuodavo. Tuo laiku vyko ir parodos uždarymas, papildavo įvairiaspalvę fejerverkų ugnis. Tuo metu visados pagyvodavau kad Kanadoje mes nesame tik to krašto dardinkinkai. Mes atsivežėme savo tautos tradicijas, meną, papročius, jais praturtiname kanadiečių gyvenimą ir esame įvertinti daugiau už kitus tikrus kanadiečius, nes ir įvairiaspalvi Kanados mozaikos vainiką įpiname ir Lietuvos gėlele

..... Kaip rašo knygos autorė, "GYVATARAS", švęsdamas 15 metų veiklos sukaktį 1965 m. savo eilėse turėjo jau 115 šokių. Ta proga mini ir savo padėjėjas ir su-kaktuvinį leidinuką. Aprašo I-ąją Tautinių Šokių šventę Čikagoje, į kurią suvažiuo JAV ir Kanados tautinių šokių šokėjai-jos.

Ar reikia sakyti, kad vaizdingai aprašo ir įvairias išvykas. Perspausdiname vieną epizodą, iš kurio sužino-me, kad "Gyvataras" susitiko netikėtai vienos pirmosios Ameriką atvykusios šeimos palikuonių - Kanados Vaka-ruose.

1974 m. vasario 25 d. grįžome iš Kolumbijos, kupini gražiausių prisiminimų. Už metų turėjome švesti "Gyvataro" sidabrinę sukaktį ir galvoje jau sukosi simtai min-čių, nes planavau išleisti gražesnį, turiningesnį leidinį, kad liktų prisiminimui ilgam laikui, kad apžvelgtų mūsų visų darbą ir pasiekimus. Man buvo svarbu ir įdomu pačių dalyvių - šokių- nuomonė ir išgyvenimai. Pradėjau apie tai jiems kalbėti.

Pavasari gavau laiską iš A. Dudaravičiaus, kad Kana-dos liaudies meno taryba pavedė jam organizuoti Pabaltiečių stovyklą, kuri įvyks kurortiniame Banff mieste, Kanados kalnuose. (Pabaiga sekančiame numeryje)

* Linksmų *
* ŠV. KALĖDŲ! *

ir laimingų bei sėkmingų

Naujų metų

linkime savo giminėms,
draugams ir
pažįstamiems -

Silvija ir Vincas

PIEČIAIČIAI

Džiugiu ŠV. KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linki visiems lietuviams
GIMINĖMS, DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

C F M B

LIETUVIŠKOS RADIO
PROGRAMOS VEDĖJAS

L. STANKEVIČIUS ir ŠEIMA

Tel.: 669-8834

Džiugiu

šv. Kalėdų

ir laimingų

naujų metų

visiems giminėms,
draugams ir pažįstamiems linki -

SILVIJA, ARŪNAS, ANTANAS ir DANIELIUS STAŠKEVIČIAI

Džiugiu

Kalėdų

švenčių

IR KŪRYBINGŲ

Naujų Metų

visiems draugams
ir pažįstamiems
linki

Birutė Nagienė

Gintaras, Aldona, Justinas ir Marius Nagiai

Sveikiname

mielus gimes,
bičiulius ir
pažįstamus

šv. Kalėdų ir

Naujų Metų

proga

DANUTĖ ir JUOZAS DANIAI
Ottawa

GRAUDULINĖ

KAI TAVO JAUNYSTĖS PLATŲ APSIAUSTA
NUPLĖŠĖ PIKTI MIRTIES VĖJAI,
KAI SAVO EILĖRAŠRĮ TRUPĄ IR GLAUSTA
PASKUTINĮ ANT ŽEMĖS PADĖJAI
KAIP AUKĄ DIEVAMS PRIEŠ KELIONĘ...
BET MES NENUTRAUKĖME RYŠIO -
TU IŠĖJAI, O SUGRĮŽO
DIDELĖ TAVO SVAJONĖ,
KURIOJE VĖLEI MATAU
TAVO ŽODŽIŲ POEZIJOS TAKĄ
IR ATRODO ŠIRDIS
AMŽINYBĖJE PLAKA.

TURINGAS ATEITIES SAVAITGALIS

Š.m."Draugo" dienraštyje, šeštadieniniame priede, lapkričio mėn.30 d.laidoje aprašytas Jaunimo Centre vykęs literatūros vakaras. Jis buvo skirtas š.m. rugpjūčio mėn. 3 d.Montrealyje mirusio poeto Henriko Nagio prisiminimui.

Šiame rūpestingai paruoštame literatūros vakare pažymėtina, kad dalyvavo tie, kurie girdėjo, ar matė Poetą kalbantį apie lietuvių literatūrą- ypatingai poeziją- o daugeliui dar tvyro atsiminimuose Henriko Nagio visuomet puikiai skaitomų posmų ataidai. Ar tai būtų jo paties kuryba, ar kitų poetų. Ne vieną klausytojų jis pratino prie lietuvių kalbos grožio, ir ne vien prie poezijos pasaulio, bet ir įkvėpė, skatino grožinei kūrybai.

Šio vakaro programa buvo išskirtina ir todėl, kad apie ankstyvąją Henriko Nagio poeziją kalbėjo Dalia Kuizininė, iš Lietuvos. Ji turėjo progos Maironio Muziejuje Kaune, 1991 m.susitikti su Poetu, kai jis buvo pirmą kartą lankęsis Tėvynėje (tuo metu ji buvo minimo Muziejaus kuratore).

Nauiena buvo ir tai, kad šalia deklamatorės Audrės Budrytės dalyvavo ir sukūrė savitą muziką pagal Henriko Nagio poeziją. Dainavo ir grojo-gitara- Edmondas Saliklis, Rasa Paskočimienė -piano-, dainavo Jūratė Fischer, akomp.Faustui Stroliai, Audriaus Kulikausko dainoms akompanavo gitara Juozas Ulevičius, o Daliai Lietuviškiei dainuojant, akompanavo Vainius Aleksa.

Taip iškiliai, išievių lietuvių sostinėje pirmą kartą paminėtas poetas, Henrikas Nagys, nors Ateities organizacijai ir nepriklausė. Jis buvo mūsų išieviškajame gyvenime vienas tu, kuris poezijos neleido nei užgožti kasdienybės rūpesčiams, nei politikai, o leido jai spinduliuoti įvairiuose gausiuose jaunimo ir kultūrą puoselėjančių žmonių suvažiavimuose, telkiniuose.

Iškilus poetas Kazys Bradūnas, žemininkų poetų grupei priklausantis poezijos brolis- kaip jie save vadindavo ir nuoširdžiai bendravo, vienas kitą gerbė- šiam vakarui parašė GRAUDULINĖ.

Kaip žinome, pirmiausia Henriką Nagį išieviuje paminėjo Kanados Lietuvių Bendruomenė šį rudenį, vykstant KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ RENGINIŲ Toronte proga.

Svarbi ir turininga Ateities savaitgalio programa buvo sudaryta taip pat iš įdomių prelegentų, patiekusių aktualius referatus. Sesuo Daiva Kuzmickaitė šiuo metu studijuoja Loyolos U-te, Čikagoje ir ruošiasi specialinių mokslų doktoratui. Tema- skaudi valkataujančių ir mokyklų nelankančių vaikų problema Lietuvoje. Jos pagrindinė užduotis, kaip ji sakė- suartinti mokytojus ir tėvus sudarant jų tarybas, stiprinti ir puoselėti jaunimo stovyklas. Kaip teigiama išdava tokio mokytojų ir tėvų bendravimo, paminėjo vienos Kauno mokyklos darba.

Dr.Milda Palubinskaitė, Delaware U-to profesorė, supažindino su Italijos XIX a. vidurio poeto Giosue Carducci kūryba. Joje nurodė panašumus su kai kuriais lietuvių tautinio atgimimo dainiais ar poetais, kaip pav.Maironiu. Pallustravo skaidrėmis savo paskaitą, pabrėždama kad geri poetai veikia ir į visą tautą.

Apie didelį lietuvių bičiulį dr.Juozą Eretą kalbėjo jį gerai asmeniškai pažinojęs prof.dr.Juozas Meškauskas. Jis išskėlė eilę daug kam nežinomų ar užmirštų faktų apie šį lietuvių bičiulį. Dr.J.Eretas (šių metų rudenį suėjo 100 metų nuo jo gimimo) atvyko į Lietuvą 1918 m. Galima įsivaizduoti, kokia ji tada buvo varginga- bet ir pasiryžusi gyventi. Jis atvyko, nes buvo davęs pažadą tai padaryti vienam savo mirštančiam lietuviui studentui Šveicarijoje- Mykolui Ašmui.

Atvykus, jam buvo pasiūlyta dirbti Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijoje informacijos skyriuje. Jis tapo ELTOS direktoriumi, buvo ir savanoriu, kovojo už Lietuvos laisvę. Atliko daugelį sėbių darbų, kol Lietuva nepakliuvo į okupacijų žnyplę. Visad, ir sugrįžęs su šeima Šveicarij, rūpinosi Lietuvos reikalais, rašydamas, kalbėdamas tarptautiniuose forumuose.

● LIETUVIŲ DAILĖS MUZIEJUJE vyksta įdomi Ados Sutkuvienės pluoštinio meno paroda nuo gruodžio mėn. 7 d., Lemonte, IL, 14911 - 127th Street.

Originalūs kūriniai dabar pasižymi simboliniu-siurrealistiniu stiliumi. Jos visiškai balta audinio skulptūra, pavadinta "Sielų medis" yra atlikta iš nebalinto rupaus šniūro lietuvių mitologijos parodai.Tai buvo stiprus posūkis, kurio keliu ji ir toliau eina. Vėliau ji yra sukūrusi įvairiaspalviu tekstilios skulptūru parodai "Self-image".

Ada Sutkuvienė dalyvavo įvairiose parodose per visą Ameriką savo piešiniais, grafika, keramika, mozaika ir tekstilės darbais. Jos kūrinius yra įsigiję Palace of the Legion of Honor - San Francisco, Calif.), JAV Kongreso biblioteka Washington'e, DC, Barwyn Arts Council ,IL. Daugelis jos darbų randasi privačiose kolekcijose. Ji yra gerai žinoma ir įvertinama savo knygų iliustracijomis, plakatais, bei scenos ir kostiumų projektavimu Lietuvos Operai. 1989 m.ji buvo pagerbta JAV Lietuvių Bendruomenės kaip iškilii menininkė už Lietuvos ribų.

Ada Korsakaitė- Sutkuvienė gimė Lietuvoje, išvyko iš jos 1944 m.arklio traukiamu vežimu, keliaudama su giminėmis į Vakarus. Ameriką pasiekė 1949 m., kur pradėjo meno studijas Los Angeles 1949 m.

Lietuvių Dailės Muziejaus kuratorė yra Dalia Šlenienė,įžvalgiai ir įdomiai atliekanti savo uždavinius, besirūpinant sutelkti kuo įdomiausias parodas šiam gražiame Centre.

Ada Sutkuvienė - "Taikos konferencija"

ČIKAGOS LFK "LITUANICOS" SUKAKTIS

Artėjame prie Klubo aukštinio Jubiliejaus. Pernai atšventėme "Lituanikos" klubo (lygoje ir kitataučiu tarpe jis žinomas "Liths" vardu - tai sutrumpinimas nuo žodžio "Lithuanians") 45 metų gyvavimo sukaktį. Kuomet šis klubas buvo steigiamas, vargu, ar kas nors galvojo, kad jo laukia toks ilgas ir produktyvus amžius. O šį rudenį jau žymime 46-ųjų metų klubo sukaktį ir jau visai netoli aukštinis jubiliejus. Kurio jau beveik tikrai klubas šulauks. Ji turėtume paminėti 2000-ųjų metų išvakarėse o turint laimės ir pasiryžimo, dar galima galvoti ir apie didesnes sukaktis- jau kitame šimtetyje.

Minint klubo 45-ąją sukaktį, buvo atžymėti buvę klubo steigėjai ir pirmininkai. Jų tarpe buvo ir trečiasis iš eilės pirmininkas -Vacyus Numgaudas, kuris pats asmeniškai atsiėmė jam skirtą apdovanojimą. Tačiau jo šiandien jau neturime gyvųjų tarpe, nes pavasarį jis iškeliavo amžinybėn. Taip pat metu bėgyje amžinajam poilsui buvo pašauktas ir kitas aktyvus klubo valdybos buvęs narys Pranas Balčiūnas.

Tačiau vis dar atsiranda estuziastų, kurie skiria laisvą laiką, dažnai aukoja savo sveikatą ir pinigus klubo veiklos palaikymui. Jų dėka klubas gyvuoja iki šiai dienai ir, reikia manyti, dar gyvuos ir ateityje.

Klubas praėjusio sezono pirmenybėse pasirodė su keturiomis komandomis: jaunučių, jaunių, veteranų -"Old Timers" ir vyrų komandomis. Iš jų geriausiai pasirodė jaunučiai, kurie užėmė II vietą. Gerai kovojo ir vyrų komanda salės futbolo pirmenybėse (Indoor Soccer), kur pirmosios divizijos "mėlynojoje" grupėje užėmė II vietą.

Mūsų šiais 9 susitikimų laimėjo 7 ir surinko 21 tašką (pirmoje vietoje buvo "Panters" su 23 taškais). Ilgą laiką čia mūsų kiai pirmavo, tačiau pirmenybių pabaigoje atidavė meistrystę kitiems.

Kiek sunkiau "Lituanica" sekėsi lauko futbolo pirmenybėse, ypatingi rudens sezone, kuomet reikėjo žaisti be St. Xavier universitete bestudijuojančių jo rinktinės narių: Gyčio Kavaliausko ir Virgio Žuromskio. Tačiau mūsų komanda liko savo grupės lentelės antroje pusėje. Kai kuriose

rungtynėse mūsų šeimai trūko tik laimės, o kai kada kelią į pergalę pastodavo net... teisėjai. Bet vyrų komanda, vadovaujama vyr. trenerio Jono Žukausko, daro pažangą ir, jeigu ne aukščiau minėtos kliūtys ir kai kurių žaidėjų nepareigingumas, būtų galima tikėtis žymiai geresnių pasekmių.

Vienu laiku klubui buvo iškilęs pavojus netekti savos aikštės prie Pasaulio Lietuvių Centro Lemonte. Dabar, kaip atrodo, šis pavojus jau yra nutolęs ir dar bus galimybė naudotis šia, daugelio pamėgta aikšte.

Visai neseniai klubo valdybos narys Gediminas Bielskus daug pasidarbavo aikštės pagerinime ir suolių įtaisyme vienoje jos pusėje. Tai vis šio kito laiko pažanga ir patarnavimas žiūrovams, kurių laukiama daugiau.

Smagu, kad namų aikštėje Lemonte vykstančių rungtynių metu (o taip pat prieš ir po jų) veikia atgaivos stalas su gėrimais ir valgiais. Čia publikai patarnauja Alberto Glavinskis su žmona Laima, Birutė Zaksienė, Leonas Juraitis, Bronius Mikėnas, kurių pastangomis į klubo kasą suplaukia nemaža lėšų. O jas reikia naudoti įvairioms sąskaitoms apmokėti.

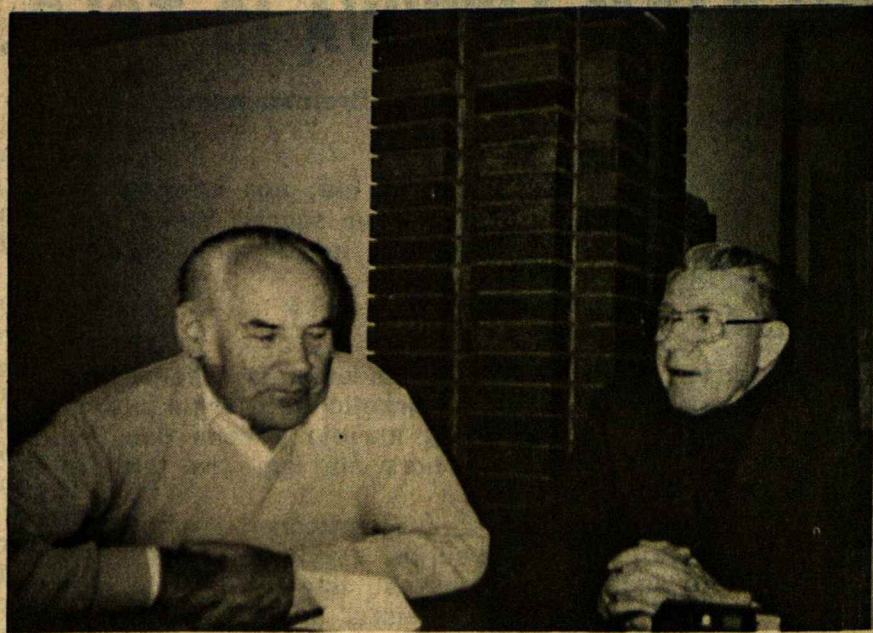
Reikia taip pat pažymėti, kad š.m. liepos mėnesio pradžioje "Lituanica" sužaidė draugiškas rungtynes su X-ąja Lietuvių Tautinių Šokių šventę atvykusiais, futbolą mėgstančiais tautinių šokių šokėjais iš P. Amerikos. Nors svečius mūsų šeimai lengvai įveikė, tačiau atvykusieji iš Brazilijos ir Argentinos buvo patenkinti suteikta proga pabendrauti su savo tautiečiais.

Ed. Šulaitis

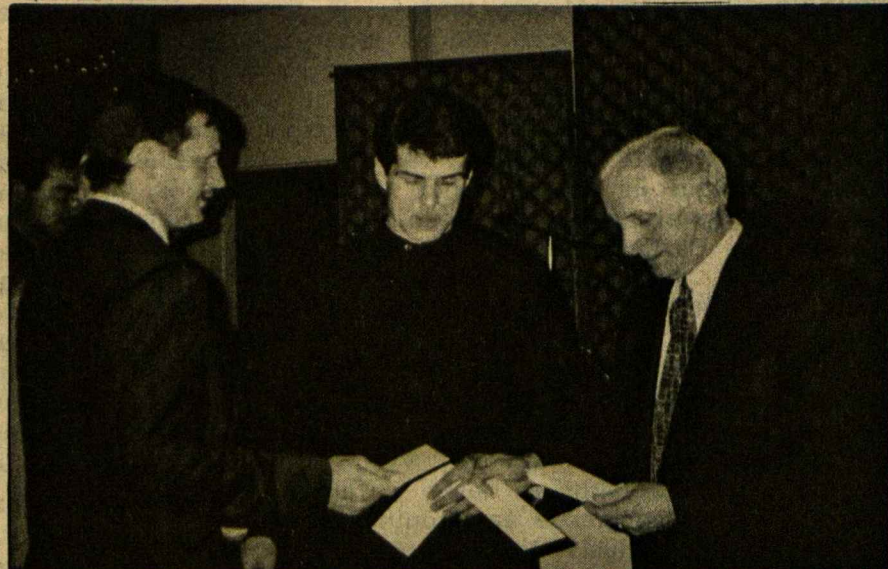
PRISIMENANT ŽYMUJĮ
SPORTO VEIKĖJĄ
A.A. ZIGMĄ ŽIUPSŲNĮ

Greitai bėga tas laikas...jau senokai rengiausi parašyti apie š.m.gegužės mėn.18 d.Čikagoje mirusį sportininką, sporto darbuotoją, trenerį Zigmą Žiupsnį. Jis mirė taip netikėtai, kuomet Čikagoje vyko 46-tosios Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynės, kurių rengimo komitete jis buvo. Labai tada apgalvestavo, kad nepasisekė suorganizuoti tinklinio varžybių, nes niekas nesiteikė iš kitur atvažiuoti į Čikagą.

O dabar jau baigiasi metai, ir vis galvoju, kodėl taip ilgai neprisiminiau

Į amžinybę iškeliavęs sportininkas-darbuotojas Zigmą Žiupsnys su kitu buvusiu Čikagos sporto klubo veikėju Zigmą Degučiu.

Čikagos LFK "Lituanicos" pirm. A. Glavinskis apdovanoja R. Siniakovą ir R. Urbonavičių per 46-osios sukakties minėjimą Abi nuotraukos Ed. šulaitio

šio vieno iš didžiausių lietuviškojo sporto šulų. Bet taip jau yra, kad žmonės, jų darbus tegali įvertinti, kuomet jų nėra mūsų tarpe. Dažnai galvojame, jog gyvensime amžinai, tad nelabai ir matome asmenis, kurie yra šalia mūsų. Ir tik kai jie iškeliavę amžinybėn, įsitikini, kad nebėra kam užimti jų vietos.

Taip atsitiko ir su Zigmą. Pirmą kartą Čikagoje jį sutikau 1951 metais. Tada jį jau matėme Čikagos ateitininkų ATEITIES Klubu eilėse. Nors vėlesniais metais mes jį pažinojome daugiau kaip tinklininką ir tinklinio trenerį, jis atstovavo ir šio klubo krepšinio komandai.

1952 m.šis klubas persiorganizavo į LSK GINTARĄ ir Z.Žiupsnys buvo jo pirmininku. Kuomet 1955 m.spalio mėn. GINTARAS susijungė su LSK PERKŪNU ir sudarė LSK NERĮ, mudu kartu veikėme šio vieno iš stipriausiųjų ankstesniais metais lietuvių sporto klubų Amerikoje eilėse ir valdyboje. Vėliau Zigmą tapo ir šio klubo pirmininku, tinklinio sekcijos vadovu (pradžioje jis pats dar žaisdavo tinklinio komandose), o labiausiai pasižymėjo kaip tinklinio treneris, kuriuo buvo iki pat mirties.

Ne vien tik sporto klubuose jis žaisdavo ar vedė. Jau 1951 m. jis buvo laikinojo FASK'o, kuris sušaukė pirmąjį Š.Amerikos lietuvių sporto darbuotojų suvažiavimą ir išrinko pirmąją lietuvių sporto vadovybę JAV ir Kanadoje, narys. Kelias kadencijas jis buvo šio vyriausiojo lietuvių sporto organo - Centro Valdyboje.

Taip pat matėme jį ir šios organizacijos Garbės Teisme, o ilgiausiai yra išbuvęs šios organizacijos Vidurio Vakarų sporto apygardos pirmininku. Yra vadovavęs lietuvių tinklininkų išvykai į Europą ir jaunųjų sportininkų viešnagai Australijon.

Z.Žiupsnys nepasitenkino vien tik veikla lietuvių tarpe. Su jaunių (berniukų ir mergaičių) tinklinio komandomis dalyvaudavo ir JAV jaunųjų tinklininkų varžybose ir ne kartą jo treniruojamos komandos iškovodavo čempionų vardus. Todėl jo pavardė buvo

minima JAV AAU (Amateur Athletic Union) veikėjų tarpe bei jų spaudoje.

Zigmą Žiupsnys labai domėjosi ir savo kraštu - Lietuva bei tenykščiu sporto gyvenimu. Jau gero kaimo - anksčiau su merginų komanda norėjo nuvažiuoti parungtyniausi į Lietuvą. Tačiau, komunistinė valdžia Tėvynėje neleidavo, ir tik Atgimimo laikų pradžioje - 1988 metais- jis su tinklininkėmis pirmą kartą buvo įsileistas Tėvynėn. Vėliau su tinklinio komandomis yra dalyvavęs 1991 ir 1995 metais Lietuvoje vykusiose Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse ir ten labai gražiai pasirodė.

Apie Zigmą Žiupsnį būtų galima daug rašyti ir dar daug ką papasakoti iš jo sportinės veiklos. Su juo per 45 metų laikotarpį teko daug valandų praleisti sporto salėse, posėdžiuose, planuojant veiklą ar stengiantis pramušti Geležinę Uždangą tinklinio išvykai į Lietuvą.

Tačiau jis buvo ramus ir kuklus žmogus: niekada nemokėjo ir negalėjo girtis, garsiai šaukti, kalbėti apie savo nuopelnus. Vargu ir dabar, iš Anapus žiūrėdamas, jis to pageidauja.

Labai iškalbus ir daug ką pasakantis buvo vienos Čikagos NERIES Klubu tinklininkės (pavarde neįvardintos) įdėtas pareiškimas ("Draugas", 1996m. birželio 14 d.) Velionio adresu. Ten ji rašė:

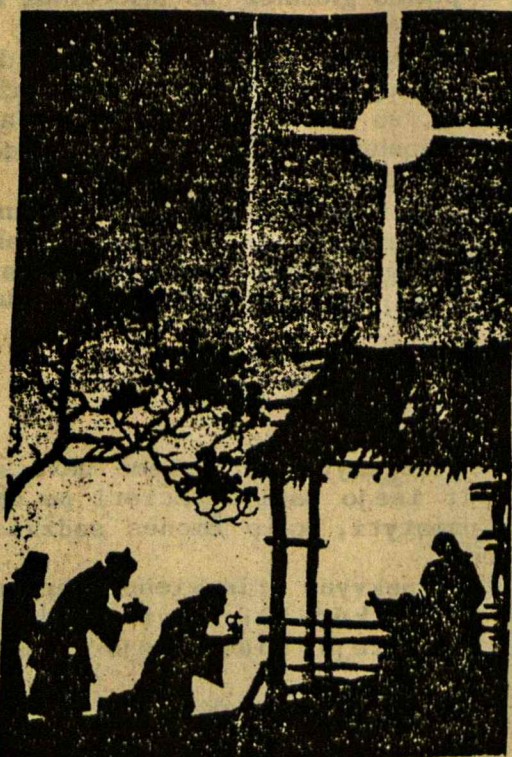
"Žinau, kad mano gyvenimas nebūtų buvęs toks įdomus, jei nebūčiau susitikusi su Z.Žiupsniu. Mano prisiminimuose jis liks kaip geriausio sporto vadovo pavyzdys...Sunku tikėtis, kad kas kitas galėtų jį pakeisti ir tęsti jo pradėtą veiklą taip, kaip jis ją vykdė. Jo atminimas visuomet liks gyvas man ir daugeliui..."

Ir ką gi daugiau prie šios tinklininkės pareiškimų minčių būtų galima pridėti. Turbūt, kad nieko...Tai, manau, pasakytas viskas. Jis gyvens mūsų tarpe ilgai, gal amžinai, ypatingai tų žmonių, kurie panašiai galvojame, dirbome, kūrėme, stengėmės, kad lietuvių sportas Amerikoje sužydėtų galimai gražesniais žiedais.

Ed.Šulaitis

NEPIKLAUSOMA LIETUVA

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

nuoširdžiai
sveikina

SAVO NARIUS IR
VISUS LIETUVIUS,
IŠSIBLAŠKUSIUS PO
PLATŲJĮ PASAULĮ.

linkėdami
Linksmų *ŠV.KALĖDŲ*
ir sėkmingų
NAUJŲ METŲ

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA

gary, Br.Nalyns iš Lemont, IL, JAV, R. Kurienė iš London, Ont., G. ir R. Stepulaičiai, Vida Baltrušaitienė.

Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN Kultūros K-jos narys Br.Stundžia.

• **NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS** vyks Vytauto Didžiojo Menėje. Daugiau informacijų ir status užsakyti kviečiama kreiptis į LN administraciją tel: 416-532-3311 arba skambinti V.Drešeriui: 905-624-4866.

• Lietuvių Namų Kultūros Komisija yra įsigijusi apie 140 įvairaus žanro lietuviškų vaizdajuosčių: filmukai vaikams, koncertai, teatrai, telefilmai iš dabartinio Lietuvos gyvenimo, ir kt.

NEGALIMA PRAŽIOPSOTI

Reikia ir vėl įvertinti dr. Valdo Samonio, Toronto U-to profesoriaus raštišką reakciją į Londono "Financial Times" skelbiamą rašinį, iškreiptomis informacijomis. Prof. V.Samonis susirašinėdamas su leidėjais, įtikino juos žinių ir išvadų klaidingumu ir leidėjai atspausdino straipsnį, pavadintą "Concerns eased over Lithuanian currency".

Tai tik vienas pavyzdžių, kaip nesupratę tikros situacijos arba gal ir kai kurių išsireikšimų, žurnalistai gali iškreipti tiesą (o gal kai kas ir sąmoningai patiekia iškreiptas žinias tiems žurnalistams...).

O kas, jeigu prof. V.Samonis nebūtų atkreipęs dėmesio, arba sau būtų

pasakęs, kad tai kieno nors kito atsakomybė, ir būtų tylėjęs?

Ar nevertėtų prie mūsų apylinkių bendruomenių turėti po vieną asmenį, kuris galėtų peržiūrėti kitakalbę spaudą, kur yra rašoma apie Lietuvą. Dar reikalinga mūsų pagalba ir dėmesys!

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ GRAŽIAI PAMINĖTA

Toronto Lietuvių Namų Karaliaus MINDAUGO Menėn buvo susirinkę apie 200 žmonių lapkričio 24-d., paminėti Kariuomenės Šventę.

VL.PUTVIO Šaulių Kuopos V-bos narys B.Savickas atidarė minėjimą. Įnešus vėliavas, buvo sugiedotas Kanados Himnas. Po kun. Vytauto Volerto invokacijos dalyvių ir svečių- Lietuvos kariškių- sveikino Lietuvos Gen.Garbės konsulas Haris Lapas ir KLB Krašto V-bos Pirm. Algirdas Vaidiūnas.

Toliau minėjimui vadovavo VL.PUTVIO Šaulių Kuopos pirm. Vyt. Pečiulis. Jis pakvietė g.š.St.Jokubaitį įteikti Šaulių Ženklo Ordiną. Sedos kautynių dalyviui M. Pranevičiui. Supažindino su Lietuvos kariškiais: plk.St.Murza, kuris pasakė ir pagrindinį minėjimo žodį, mjr.R.Gasparavičiui, kpt.R.Diržinauskiui, vyr.ltn. J.Raguckienei ir vyr. ltn.V.Mogeniui.

Visi jie pasakojo apie kariuomenės susiorganizavimą.

Išnešus vėliavas, Toronto Lietuvių Vyrų Choras ARAS, vad.muz.Lilijai Turūtaitei, atliko labai malonią programą.

Visiems sugiedojus Lietuvos Himną, minėjimas buvo baigtas.

lis, o po kiek laiko ir jo žmona dr. Brigita Putelienė. Abu iš Kauno Medicinos Akademijos. Rimanto dėdė - S. Šetkus, kuris paliko Kauną, kai Rimantas buvo tik trijų metų. Dabar Rimantas - ne tik daktaras, ne tik profesorius bet ir vienas tų chirurgų, kuriuos žino ir užsienis. Jo žmona - vaikų ligų specialistė, cardiologė. Tėvas - pulkininkas Tallat Kelpša, sovietų ištremtas į Sibirą. Taigi, buvo apie ką su jais pasikalbėti.

St. Catharines miestas pasipuošė Kanados Susisiekimo ministerija. Išaugo puikūs rūmai pačiame miesto centre, o šalia jų ir nauja autobusų stotis - terminalas, kaip reikiant. Ir dar šalia to - mašinoms pasistatyti didžiausi garažai.

Mūsų miesto seniausia bažnyčia, dabar Katedra - Šventos Kotrynos vardo. Ji neseniai atšventė didžiausią šventę. Dalyvavo virš 100 kunigų, o jų tarpe ir mūsų klebonas Kęstutis Butkus O.F.M. ta pačia proga atšventęs ir savo kunigystės aukštinį jubiliejų - didžiausiomis iškilmėmis, pilnoje Katedroje maldininkų, salia vyskupo Tomo Fulton. Tėvas Butkus turėjo dar vieną didelę garbę, kai miestas jam suteikė specialų atžymėjimą už vienuolyno ir šventovės gražų išlaikymą bei gražią sodeio išvaizdą. Už visa tai (ir anais metais) kita tautis kaimynas jam įteikė 500 dolerių. Tėv. Kęstutis yra tikra meno kritikas, išvertęs iš prancūzų kalbos stambų filosofinį veikalą, paruošęs pamokslų pavyzdžius jaunesniems Lietuvos kunigams ir tam tikslui suteikęs keliasdešimt tūkstančių dolerių.

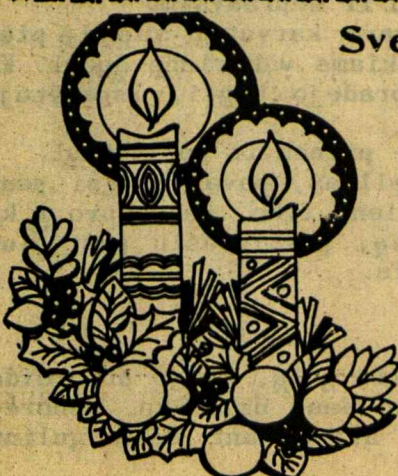
st.catharines

Kor. S. Šetkus

Naujienos, kaip visur, tos pačios: iškeldina žmones į dausus vienas po kito. Nežiūrint to, kažkokių būdu, bent mūsų bendruomenė laikosi neblogai. Visi metiniai tautiniai minėjimai iškyla be sutrikimų. Atrodo, kad atsiranda ir naujų tautiečių pas mus. Laikas nuo laiko aplanko mus ir svečiai iš Lietuvos. Taip šią vasarą atvyko iš Kauno dr. Rimantas Pute-

• Praeitą savaitę mirė Stase Galdikiene - lietuviško darbo žmogė. Palaidota vietinėse kapinėse, gražiai palydėta gausių tautiečių.

• Ir šiemet Ramovėnai iškilingai atšventė Lietuvos Kariuomenės šventę. Gražu, kai mūsų vyrai, laikui atėjus, neatsisako pašvęsti kiek laiko ir pastangų mūsų karinių tradicijų testinimui. Tegyvuoja dabar jau tikrai Laisva ir Nepriklausoma Lietuva!

Sveikiname visus
lietuvius

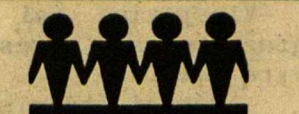
ŠV.KALĖDŲ
ir
NAUJŲ METŲ

proga ir linkime
Dievo palaimos
ateityje -

**LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS
"PARAMA"**

1573 Bloor St. West, Toronto
Telefonas 416 532-1149

**LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS**

PARAMA

AKTYVAI per 105 milijonus dolerių

MOKA:

2.25% už 30-89 dienų term. indėlius
2.50% už 90-179 dienų term. indėlius
2.50% už 180-364 dienų term. indėlius
2.50% už 1 m. term. indėlius
3.25% už 2 m. term. indėlius
3.95% už 3 m. term. indėlius
4.25% už 4 m. term. indėlius
4.50% už 5 m. term. indėlius
2.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.50% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 5 m. GIC invest. pažym.
2.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
2.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
3.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
4.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
2.25% už OHOSP (variable rate)
2.25% už taupymo sąsk. (gyv.draudą)
2.25% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000
3.75% už Amerikos dol. 1 m. GIC
2.75% už Amerikos dol. kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....7.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų.....5.20%
2 metų.....5.70%
3 metų.....6.20%
4 metų.....6.50%
5 metų.....6.95% (fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų.....5.10%

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000
mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriniai mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaltės elgoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymos sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigų (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. - 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

Lietuvių Namų Žinios

• Gruodžio mėn. 1 d., LN sekmadienio popietėje dalyvavo 186 žmonės. Svečių knygoje pasirašė 7 iš Vilniaus, P. Plikusas iš Vancouverio, K.Dubauskas iš Cal-

ŠV.KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ
proga

LAIMĖS ir
SEKMĖS
nuoširdžiai
linkime
mieliems

kooperatyvo nariams ir visiems
tautiečiams

**Prisikėlimo Parapijos
Kredito Kooperatyvas**

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

**PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS**

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 61 milijoną dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.2.75%
180-364 d. term. ind.2.75%
1 metų term. indėlius3.00%
2 metų term. indėlius3.50%
3 metų term. indėlius4.00%
4 metų term. indėlius4.25%
5 metų term. indėlius4.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.2.75%
1 metų GIC-met. palūk.3.25%
2 metų GIC-met. palūk.3.75%
3 metų GIC-met. palūk.4.25%
4 metų GIC-met. palūk.4.75%
5 metų GIC-met. palūk.5.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP2.50%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.3.25%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.3.75%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.25%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.75%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.5.25%
Taupomąją sąskaitą2.50%
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.50%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki.2.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduoame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai

"INTERAC" kortelė

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

**Malonių Kalėdų švenčių
ir laimingų naujų metų**

savo klientams bei visiems
lietuviams nuoširdžiai linki

V. DAUGINIS - telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Paceviciene - telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane St., Suite 204 (corner of Jane & Bloor St.)
Toronto, Ont. M6S 4W3

416-762-4232 FAX 416 762-5588

CHAMNEY • MC WILLIAMS • DRESHER

CMD Insurance Services

Dėl visų rūšių draudos Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilų ir namų draudos reikalais: į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilų ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį - dėl visų komercinių draudų.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238

Chamney McWilliams Inc.

Nekilnojamo turto įkainojimas - mortgičių, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Tel. 416 233-3334

DRESHER Real Estate Ltd.

PRIEŠKALĖDINIAI RENGINIAI

MONTREALIO LIETUVIŲ
KATALIKŲ MOTERŲ
DRAUGIJOS RENGINYS

S.m. gruodžio mėn. 8 d., sekmadienį, AV P-jos salėje po iškilmingų pamaldų vyko tradicinis metinis pobūvis-pietūs.

Daug gražių renginių, ypač labdaros tikslams, yra surengę šios moterų organizacijos Montrealio skyrius. Ir šį kartą- Mišiose dalyvavo su savo vėliava, lydinčios tautiniais drabužiais pasipuošusių: Danutės Staškevičienės, Reginos Brikenės ir Julijos Adamonienės.

Ir šį kartą, salėje vaizių stalai buvo dailiai apdengti staltiesėmis, spalvingomis servetėlėmis ir žvakutėmis su eglų šakelėmis.

Pirminkė Genė Kudžmienė kreipėsi į svečius:

"Gerbiameji kunigai, Seselės, mielos narės ir brangūs svečiai,-

Dėkojame už jūsų dėmesį ir atsilankymą mūsų Draugijos šventėje.

Kiekvienais metais susirenkame pasidalinti su jumis mūsų Draugijos veikla. Labdara buvo ir tebėra vienas stipriausių veiklos bruožų, nes niekas kitas neiškelti moterų idealizmo, kaip labdaros darbai. Bet, mažėjant mūsų eilei, vis sunkiau ir sunkiau tai įvykdyti, kad išlaikytumėme Draugijos gyvastingumą.

Su Lietuvos nepriklausomybės atkūrimu iškilo nauji uždaviniai padėti mūsų Tėvynėje- didžiausias tikslas, šalia kitų einamų reikalų,- suteikti paramą vargstantiems benamiams ir našlaičiams vaikams Lietuvoje.

Jūsų dėka Montrealio KMD-ja esame pasiuntusios \$16.000,- Vaiko Tėviškės Namų Fondui. Aukos renkamos ir toliau. šios dienos parengimo pelno dalis - įeigu bus - skirsime VTNa mams.

Su ateinančiomis Kristaus gimimo šventėmis sveikiname jus ir linkime nuotaikingų švenčių, ir prašykie Dievo palaimos, kad ateinantieji Naujieji Metai atneštų pasaulyje taiką ir ramybę, o mūsų oras buvo nepalankus, bet

Tėvynėje broliams ir sesėms lai Kristaus gimimo šventė atneša tarpusavio meilę ir pasiryžimą atkurti geresnę ateitį! Ačiū!"

Pobūvio prelegentė-dr. I-lona Maziliauskienė, apdovanota korsažu, iškėlė savo improvizacinio pobūdžio pašnekesyje moterų organizacijų svarbą. Ne vien dėl atliekamų darbų, bet ir dėl to, kad jos kartu jaučiasi gerai, ten joms nesvarbu būti tokiomis, kokių reikalinga vyrams. Feminizmas iš esmės nėra blogas, - sakė ji, - nes jis skelbia moteriai pasirinkimo laisvę. Priminė, kad pirmosios feministės tikrumoje, buvo šventosios, kaip Teresė iš Avila Ispanijos, Marguerite Bourgeois, ir kt.

Lietuvoje, sakėsi, jai tekę girdėti tikrą atsitikimą: moteris, neapsikentusi, parvažiavo pas savo motiną į kaimą ir verkdama skundėsi, kad jos vyras ją mušęs. Motina, ne kiek nesigiraudino ir atsakė- kad vyrai gerų žmonių nemuša.

Tai, esą dar ir tokių nuomonių. Prelegentė prabėgoms žvilgtelėjo moterų teisių, profesijų, padėties visuomenėje ir šeimoje vystymąsi maždaug nuo 1970-1990 metų.

Vaišės buvo skaniai paruoštos, tik apgailestauta, kad nebuvo tiek svečių, kaip paprastai tokiam renginyje susirinkdavo.

Renginio pelnas skirtas Vaiko Tėviškės Namams Lietuvoje. Ta proga buvo priimamos ir aukos tam tikslui.

Pobūvio metu Vaiko Tėviškės Namams paaukojo \$25,- Emilija ir Romas Verbylai; po \$20,- Julė Adomaitytė, Danutė Danienė (iš Ottawos), Birutė Nagienė; \$10,- Antanina Grigelienė. Rengėjos nuoširdžiai dėkoja. Dal.

SV.KAZIMIERO P-JOJE

K.Ambrasas Gruodžio mėn. 1 d., lietuvių Sv.Kazimiero P-jos svetainėje, po 11 val.pamaldų vyko metinis parapijiečių susirinkimas. Nors oras buvo nepalankus, bet

atsilankė 45 "balsuotojai". Buvo išrinktas Zenonas VALINSKAS ir perrinktas Antanas ZIENKA, kuris jau 15 metų, su pertraukomis, darbuojasi šiame komitete. Jam Parapijos pastatai yra lyg antrieji jo namai. Klebonui ko nors prašant, jis niekuomet neatsisako padaryti ir visuomet turi laiko, svarbiausia, noro išpildyti prašymus.

Kleb. dr. F. Juzevičius gražiais žodžiais padėjo ir Albertui DASIUI už jo 3 metų nuoširdų darbą šios parapijos gerovei.

Nijolė ŠUKIENĖ- jaunosios kartos atstovė, kuri prieš 7 metus yra atvykusi iš Lietuvos - aktyviai dalyvauja mūsų gyvenime. Mes ją matome visuose mūsų parapijos Sv.Onos, Šv.Elzbiotos parengimuose darbininkų tarpe. Nijolė visuomet savo darbą atlieka noriai ir su šypsena, turi laiko pasikalbėti su visais, kurie ją gerbia, ir pagiria... Pamaldų laike ji skaito ištraukas iš Sv. Rašto, o vėliau patarnauja klebonui prie altoriaus. Būtų gražu su Nijole matyti ir daugiau jaunosios kartos atstovų.

Mūsų šventovėje bendrasis Susitaikymas su Dievu visuotinė išpažintis- vyko gruodžio mėn. 15 d., prieš 11 val.pamadas.

Ateinančių metų Parapijos Komitetą sudaro: Helen Kurylo, Nijolė Šukienė, Antanas Mikalajūnas, Leonas Šimonėlis, Antanas Zienka ir Zenonas Valinskas.

Izabelė Ambrasienė gruodžio mėn. 7 d. atšventė savo artimųjų tarpe 86-tąjį savo gimtadienį. Šia proga gavo gražių gėlių-rožių ir kitokių dovanėlių.

Kaip ir anksčiau, taip ir dabar, su noru atidžiai skaito "Nepriklausomą Lietuvą", "Tėviškės Žiburius" ir "Draugą". Kuomet pritrūksta laikraščių - skaito knygas. Neturi laiko nuobodžiauti, kasdieną seka ir žinias televizoriuje bei kitas įdomesnes programas. Snigs ar lis - niekuomet nepraleidžia "Price is Right" ir Laurence Welk programų. Kiekvieną sekmadienį seka pamaldas televizijos ekrane.

Artinantis Sv.Kalėdoms, ji visuomet gražiai apdovanoja savo artimuosius čia, Montrealyje bei Lietuvoje. Beveik kiekvieną mėnesį susirašinėja su savo gimimėmis Lietuvoje, pasidalina gyvenimo bėdomis. Kaip ji pati sako, ten Lietuvoje džiaugiasi ne tik laišku, bet ir dovana.

Čia, Montrealyje ji irgi įvairiomis progomis apdovanoja ne tik pirmos kartos, antros, bet ir trečios kartos savo artimuosius-giminių.

Mes visi - giminės Montrealyje ir Lietuvoje, nors mintimis sakome:

Ilgiausių ir Laimingų Metų-Geroji Dėdėnė!

• Gruodžio mėn. 8 d., po 11 val. pamaldų Sv.Kazimiero lietuvių parapijos svetainėje vyko Sv.Onos D-jos kalėdinės vaišės, kurias ruošė D-jos pirm. Helen Kurylo su savo darbščiomis padėjėjomis.

Nors oras buvo nepalankus-snigo- bet į vaišes atsilankė daugiau kaip 110 svečių. Draugijos sekr. Aurelija Tušenė gražiais žodžiais, su jomoru pasveikino svečius lietuvių ir anglų kalbomis. Kleb.kun.dr. F.Juzevičius palaimino vaišes malda.

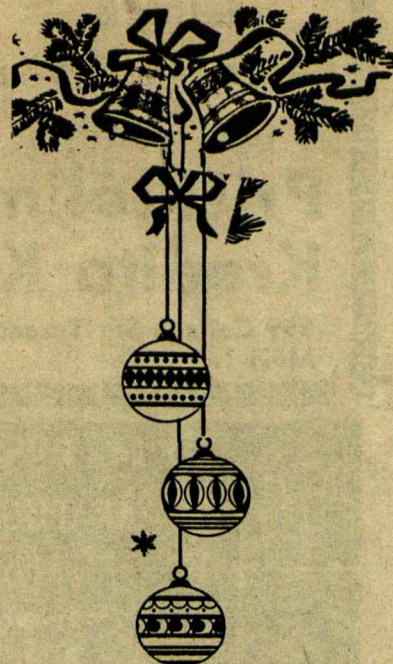
Nuotaika buvo šventiška, ant visų stalų matėsi po vieną kalėdinę-raudoną gėlę, kurią vėliau laimėjo vienas prie stalo sėdintis dalyvis. Stalai buvo papuošti ir tokios pat raudonos spalvos servetėlėmis, sudėtomis į vynui gerti tuščius stiklus ir atrodė lyg tai būtų irgi gėlės. Tikrai, visi stalai atrodė pasakiškai gražiai. Ant kiekvieno stalo buvo padėtas ir didelis šampano butelis.Scenoje stovėjo ir papuoštos dvi kalėdinės eglaitės. Visų nuotaiką pakėlė ir keturių asmenų orkestras kalėdinėmis dainomis.

Kaip ir visuomet, taip ir šį kartą, šokių mėgėjai nenorėjo vien ramiai sėdėti prie stalų ir tikrai kalbėtis. Jie stengėsi būti vis dar jaunais, bešokdami.

Dalyviai buvo labai patenkinti šiomis vaišėmis ir dėkingi Draugijos pirminkai bei jos padėjėjomis už malonias praleistas laikas.

• Gruodžio 12 d. Sv.Kazimiero P-jos svetainėje 1 val.p.p. vyko pensininkų AUKSINIO RATELIO Kalėdinės vaišės. Jų metu grojo 4-ių asmenų orkestras. Visi vaišinosi skaniais valgiais, na, ir žinoma, vynu.

Gera muzikai grojant, atsirado ir šokėjų, kurie prisiminė jaunystės dienas. Sveikiname visus Auksinio Ratelio narius, nors keletą valandų tapusiais jaunais.

PRISIMINKIME:

• Kalėdos sutampa su Saulės grįžimo metu. Laukiama Saulės grįžimo, kuri savo šviesa ir šiluma išblaškysianti visus tamsumos pavojus- šaltį, ligas. Tad gruodžio 25-toji senų senovėje buvo didelė šventė egiptiečiams, asirams, graikams ir romėnams. Popiežius Liberius jau 354 m. nustatė tą dieną švęsti ir naujosios šviesos Nešėjo - Kristaus gimimo dieną.

Būdingi yra ypač dūokų sukurti Advento- laukimo- žaidimai bei dainos- pusiau giesmės- su priedėliais "Ielių kalėda", "Ieliūmai". "aleliuma loda", ir kitokiais.

Kai kurios kitos kalėdinės dainos yra vestuvinų dainų pobūdžio, kur dainuojama apie Saulę- Kalėdas,- atvažiuojant auksiniais ratais, su šilko botagėliais, per aukštus kalnus, per žemus klonius, atvežant nepaprastų dovanų belaukiantiems žmonėms.

Kūčių diena- tai didžioji šeimos šventė, kurioje simboliškai pagerbiami ir mimimi mirusieji šeimos nariai, paliekant Kūčių stalo valgio tiems, kurie nematomi ateis pasižiūrėti į žmones, į valgius, o gal ir paragauti.

Iš lietuvių liaudies legendų:

VIEŠPATS IR SV.PETRAS

Vieną kartą mūsų Išganytojas pasiėmė savo vyriausią apastalą ir išėjo pasivaikščioti po žmones. Jis norėjo pamatyti, kaip žmonės sodžiuose ir kiemuose gyvena.

Ir užėjo jie į nakvynę prie vienos vargingos našlės. Ji turėjo porą kūdikių ir vieną karvutę, daugiau nieko kito neturėjo. Siuodu įėjo į tą trobelę ir sako:

- Žmonele, priimk mudu į nakvynę, esam pavargę ir išalkę.

Moterėlė atsakė:

- Aš judu priimčiau, bet ne ką teturiu duoti valgyti.

Siuodu atsakė:

- Kad neturi, mudu ir neprasysim.

Moterėlė pamelžė savo karvutę, supylė pieną į katilėlį, norėjo kūdikiams vakarienę duoti. Kai tas pienas užvirė ir pradėjo bėgti, Išganytojas tarė:

- Kad tas varinis- pilnas ir pasiliktu.

Taip ir pasiliko pilnas, pavalgė visi penki žmonės ir dar daugiau pieno liko, negu buvo į katilėlį įpylus. Ryto metą, pavalgiusiu pusryčius, juodu ir išėjo savo keliu.

Pakeliavę gerą kelio galą, atėjo prie didelio sodžiaus, kur gyveno daug ūkininkų. Nenorėjo į tą kiemą užteiti, tai atradę ant kelio gulintį žmogų, paklausė:

- Žmogeli, norim iš čia toliau keliauti, parodyk mums kelią.

Šis gulėdamas, pakėlė koją ir sako:

- Čia eikite.

Siedu, matydami tokį slunkių, įėjo į vieno buto vidų ir atrado ten jauną mergelę duoną bėminkant. Ir klausia juodu kelio. Ši mergelė tėsluotomis rankomis, išbėgo lauk ir parodė keleiviams kelią. Anuodu eina šnekėdamies. Viešpats ir sako:

- Petrai, žinai tu ką, ta mergelė gaus tą slunkių sau už vyrą.

-Viešpatie, tai negerai! - tokia paslaugi ir graži mergelė turės tokį apsileidėlių ir tinginį už vyrą imti.

- Petrai, tu vis nieko nepermanai. Jei abudu būtų slunkiu, tai abu badu numirtų, o dabar vienas turės kitą gelbėti. Taip einasi per visas žmonių gimines: jei vienas slunkius, tai kitas darbštus, darbininkai turi visus slunkius ismailinti.

Juodu ėjo toliau. Įėjo vidury sodžiaus į vieną trobelę ir atrado visus beverkičius ir bevaitojančius. Viešpats sako:

- Petrai, čia mudu nakvosim.

- Ei, Viešpatie, juk girdi ką šneka ta vargšė moteriškė: vakar palaidojo savo vyrą su kūdikiais, verkia ir bliauna, mano ausys nenori to girdėti.

Ir ėjo juodu toliau, atėjo į patį sodžiaus galą. Pamatę juodu ant kiemo besokant ir muziką begrojančią. Jau buvo vakaras, saulelė jau leidosi, tai Petras ako:

- Viešpatie, čia galim eiti į nakvynę, ir mudu galėsime kartu pasilinksinti.

Viešpats sutiko ir juodu, nuėjo tiesiai į vestuves. Pasiprasė nakvynės, šeimininkas keleivius priėmė, davė valgyti ir gerti, pataisė priemonę gulti. Petras atsigulė prie krašto, o Viešpats prie sienos. Viešpats jau miegojo, kai vestuvininkų vaikai, bėgdami pro duris, pripuolė prie kraštinio svečio išpešė jam pluoštą plaukų nuo galvos. Kiekvienas pešė po visą sauja ir taip nupešė Petrui pusę galvos. Po valandos Petras pažadino Išganytoją ir nieko nepasakodamas, kaip jam atsitiko, praso:

- Viešpatie, jau man įkyrėjo ant krašto gulėti, mainykivos mudu vietomis.

- Gerai, mainykivos,- sako Viešpats.

Taip anuodu ir susimainė. Viešpats vėl greit užmigo. Po kurio laiko vėl išbėgo tie patys padaužos ir sako:

- Vaikai, dabar peškim antrąjį svečią, pirmasis jau gavo.

Taip ir nurovė Petrui plaukus, ir pasiliko jis plikas.

Ryto metą klausia Išganytojas:

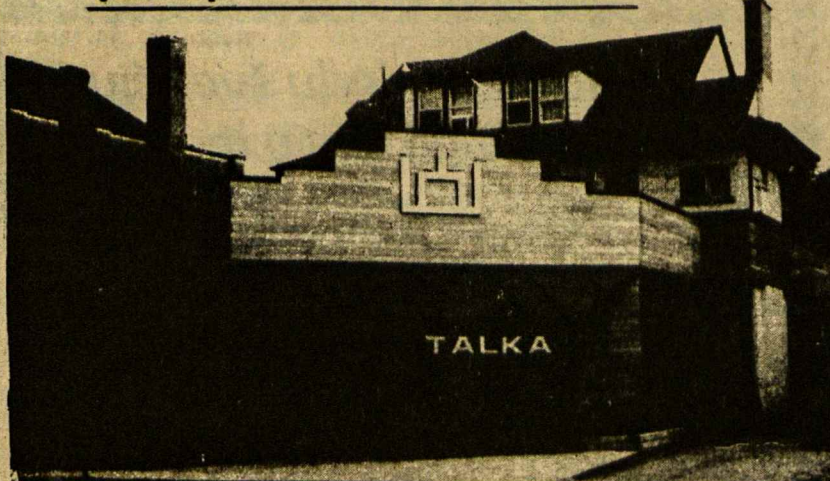
-Petrai, kur dingio tavo plaukai nuo galvos? Petras nieko nedrįso sakyti, tik galvojo, kaip čia galėtų išsimeluoti. Viešpats ir sako:

- Petrai, tu nenorėjai vakar prie vargšės našlės nakvoti,- tebeturėtumei visus plaukus.

Petras suprato, kad Viešpats viską žino, daugiau nebesakė nė žodžio ir keliavo tiesiai namo.

/Iš dr.J.B a l i o "Lietuvių Tautosakos Skaitymai"/
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

VIENTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE,
IŠKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905-544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 38 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki2.00%	Asmeninės nuo 12.75%
santapas2.50%	neklín. turto 1 m. 3.350%
kasd. pal. taupymo sąsk.1.75%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius2.75%	Nemokami čekių sąskaitų
180 dienų indėlius2.75%	apmokėjimai. Nemokama
1 m. term. indėlius3.25%	narių gyvybės drauda
2 m. term. indėlius4.00%	pagal santaupų dydį
3 m. term. indėlius4.75%	iki \$2,000 ir asmeninių
4 m. term. indėlius5.00%	paskolų drauda iki
5 m. term. indėlius5.25%	\$25,000. Be to, narių
RRSP ir RRF	santaupos apdraustos
(Variable)2.75%	TALKOS atsargos kapitalu
1 m. ind.3.25%	per 2 mil. dol. ir Kanados
2 m. ind.4.00%	valdžios iki \$60,000
3 m. ind.4.75%	sumos draudimu
4 m. ind.5.00%	
5 m. ind.5.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Lietuvių Kredito
Kooperatyvas "Talka"

Kalėdų švenčių

ir

NAUJŲ METŲ proga

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA SAVO NARIUS
BEI VISUS LIETUVIUS IR LINKI
GRAŽIŲ, SVEIKŲ IR LAIMINGŲ DIENŲ -

Valdyba, Komitetai ir Tarnautojai

Šventų

KALĖDU ir

Nauju Metu proga

visus savo draugus, gimines ir pažįstamus sveikina:

ALBINA ir MARTYNAS KRINGELIAI

SOFIJA ir JUOZAS SKUČAI

GENOVAITĖ MONTVILIENĖ

DANUTĖ ir BRONIUS STAŠKEVIČIAI

PETRONĖLĖ JUCEVIČIENĖ

PETRAS JUODELIS

REGINA, JUOZAS ir JUOZUKAS PIEČAIČIAI, Kaunas

ALDONA GAURIENĖ

ONA ir JONAS ŠEIDŽIAI

MILANA ir ALBERTAS JONELIAI

ONA ir LEONAS ČEČKAUSKAI

BRONĖ ir MEČYS MAKASKAI

Kristaus Gimimo šventės ir

Nauju Metu proga

SVEIKINAME

parapijiečius ir visus tautiečius, kur jie bebūtų.

Tesaugo ir globoja
Viešpats ir toliau
mus visus ir mūsų
Tėvynę Lietuvą -

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS KOMITETAS,
KUNIGAI IR SESELĖS.

KAS BUS SAUSIO MENESI?

• Sausio mėn. 19 d., sekmadienį, po pamaldų AV P-joje vyks Alg.EIMANTO iš Ottawos pasidalinimas įspūdžiais, vykstant rinkimams ir būnant viešnagėje Lietuvoje. Ten jis praleido keliolika savaitę.

• Sausio mėn. 10-11-12 d.d. SKAUTŲ ŽIMOS STOVYKLA Cap St.Jacques parke. Kviečiami dalyvauti ir tėvai bei svečiai! Vieta labai graži ir patogi. Susitarti su tuntininku Gintaru Nagiu tel:683-6147 (vakare).

Ši sėkminga stovykla vyks jau 7-tąjį kartą!

NAUDINGA PENŠININKAMS ARBA REIKALINGIEMS PRIEŽIŪROS ASMENIMS

"NL" Redakcijai pranešta, kad galima pagal jūsų pensiją ir galimybes gauti įvairaus pasirinkimo butą specialiai pritaikytuose pastatuose. Suteikiama nuolatinė medicinos priežiūra, arba tiksliai slaugės patarnavimai jei reikia, įvairūs laisvalaikio užsiėmimai. Saugi aplinka su visais patogumais. Vietovė - St.Laurent rajonas.

Nuo 1997 m.sausio mėn, bus dedamas oficialus skelbimas, tačiau galite teirautis jau dabar tel:332-8478, pas Mme Dina Prato. Pasakykite, kad sužinojote per mūsų laikraštį.

LIETUVIŲ MOKYKLA

Kalėdų Eglutės renginyje parodė "Mergaitės Sapno" Zaisliukų dirbtuvę, dalyvaujant ir darželinukams, ir mokiniams. Vaidinimo metu pagiedojo kalėdinę giesmę, o pabaigoje dar prijungė 2 giesmes. Gražūs vaidinimo kostiumai, šokėjų drabužėliai patiko ir Kalėdų Seneliui, nes jis apdovanojo ne tik vaidintojus, bet ir pačius mažiausius svetelius, o taip pat ir mokytojas-vedėją Joaną

Adamonytę, Ingą Gėdrikienę, Astą Staškevičienę, Reginą Kibirkštienę, Silviją Staškevičienę ir padėjėją Danielių Staškevičių.

Visi vaišinosi dešrelėmis užkandžiais, saldumynais, kava ir sultimis. Buvo filmuota, fotografuota, vaikai dar ilgai žaidė ir linksminosi, sulipę ant scenos. Salę puošė dvi eglutės, nemaža papuošalų-girliandų buvo pagaminta pačių mokinių.

R.P.

Šventų

KALĖDU ir

Nauju Metu proga

VISUS SAVO KLIENTUS, DRAUGUS IR PAŽĪSTAMUS SVEIKINA

Genovaitė ir Leonas BALAIŠIAI

Kalėdų

švenčių ir
NAUJŲ
METŲ
proga

giminėms, artimiesiems, draugams
ir pažįstamiems linkime sveikatos
ir sėkmės:

A.Z. URBONAI,
V.M. MURAUSKAI
A.N. GUDAI,
J.A. IŠGANAČIAI

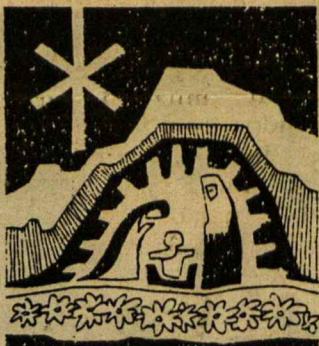
J.A. VASILIAUSKAI
G. SIBITIENĖ
V. SKAISGIRYS
A.V. KERSULIAI
J. BLAUZDŽIŪNIENĖ

ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI
IR GERIAUSI NAUJŲ 1997 METŲ
LINKĖJIMAI "NL" Redakcijai,

Administracijai, Valdybai ir visiems
skaitytojams bei rėmėjams.

To širdingai Jums linki buvęs
montrealietis -

AUGUSTAS MYLĖ,
Lietuva

Sveikiname

šventų Kalėdų ir
Naujų metų

proga gimines, draugus ir
pažįstamus -

EMILIJA ir JUOZAS
PAUNKSNIAI

šv. Kalėdų
ir
NAUJŲ METŲ

proga

sveikiname savo gimines,
draugus ir visus montrealiečius,
linkėdami laimės, džiaugsmo,
o labiausia - sveikatos

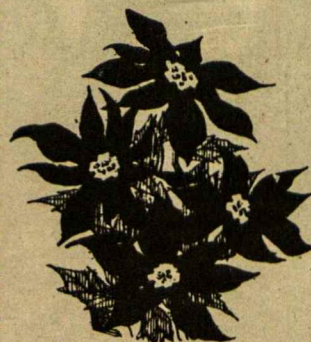
Valerija ir Jonas ŠULMISTRAI

ŠV. KALĖDŲ IR
NAUJŲ METŲ

švenčių proga sveikinu

visus savo draugus, artimuosius
ir pažįstamus, linkėdamas
daug laimės -

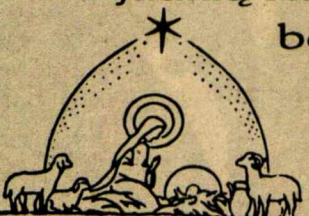
A. KALVAITIS

Sveikiname

gimines, draugus ir pažįstamus ir linkime
jaukių Kalėdų švenčių
bei laimingų, sveikų
Naujų 1997 metų -

Anelė ir Lenonas
GRIGELIAI

MONTREALIO AUKSINIO AMŽIAUS KLUBAS

RŪTA

SVEIKINA VISUS TAUTIEČIUS SU

šv. Kalėdomis

IR LINKI DAUG LAIMĖS
IR SVEIKATOS

1997 Metais!

Džiugių

šv. Kalėdų

ir laimingų
NAUJŲ METŲ

savo giminėms,
draugams ir
pažįstamiems linki

MARIJA ir PETRAS GIRDŽIAI

LINKSMŲ
švenčių

KLIENTAMS IR VISIEMS
MONTREALIO LIETUVIAMS -

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel: 288-9646

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laikui (storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu

1449 rue St.Alexandre
Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6

Telefonai:

844-7307 ir 288-9646

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av

Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

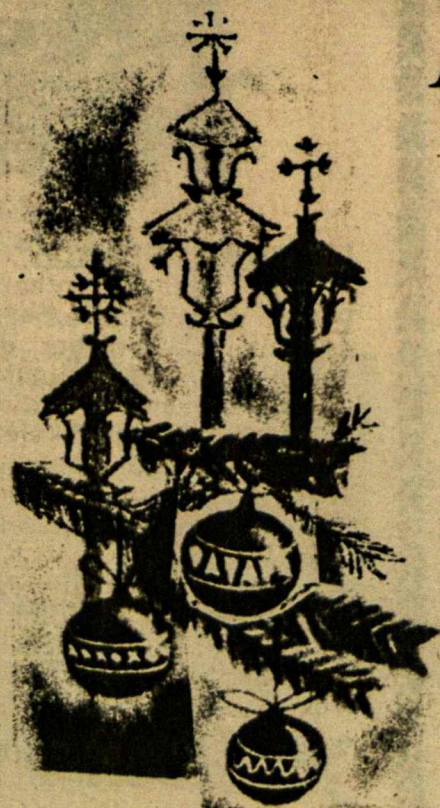
montreal

**KALĖDINĖJE RADIO
PROGRAMOJE**

Lietuvių Radijo valandėlė, kuri bus transliuojama Kalėdų Dieną, gruodžio mėn. 25, 1 val.p.p. ruošinama įvairi, speciali programa: girdėsite kalėdinę muziką, Montrealio chorų, solistų, buv. GINTARO Ansamblio įrašimus, grožinį skaitymą. Vyskupo žodį, švenčių sveikinimus, dainas ir giesmes iš Lietuvos, ir kt.

Reikia džiaugtis, kad mūsų radijo valandėlė gavo švenčių progą tokį gerą dienos laiką, ji truks 1 valandą ir 30 minučių. Valandėlė laikosi dėka asmeninių Liudo Stankevičiaus pastangų, prisidedant kai kuriems rėmėjams.

Išlausę programos, parašykite laišką, kaip ji jums patiko vedėjui Liudui Stankevičiui. Valandėlė veikia 33 metus!

**MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA
LITAS**
*Valdyba ir Tarnautojai
sveikina*

*visus "Lito" narius ir nares
švenčių progą ir linki
laimingų bei
džiaugsmingų
1997-jų metų.*

LITAS

**MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA**

1475 de Sève, Montreal, Qué, H4E 2A8

Tel: 766-5827 Fax: 514-766-1349

Skyrius - 3907A Rosemont Boulevard

MOKA UŽ:

Certifikatai (min. \$1000.00)	Taupomos sąskaitos
1 metų.....3.25%	Specialios ... 1.25%
2 metų ...3.75%	Kasdieninės .. 1.25%
3 metų ...4.25%	
4 metų ...4.75%	RRSP & RRIF
5 metų ...5.00%	Taupoma . 1.50%

Terminuoti indėliai

1 metų	2.50%	1 metų ...	3.25%
180 d. - 264 d.	2.50%	2 metų ...	3.75%
120 d. - 179 d.	2.25%	3 metų ...	4.25%
60 d. - 119 d.	2.25%	4 metų ...	4.75%
30 d. - 59 d.	2.25%	5 metų ...	5.00%
iki 30 d.	0		
30 d. - 364 d. (išimant prieš laiką 1.00%)			

IMA UŽ:

Nekilnojamo turto paskolos (Residential up to 4-plex)

1 metų... 5.15%	
2 metų ... 5.65%	4 metų ... 6.60%
3 metų ... 6.15%	5 metų ... 6.95%

Asmeninės paskolos

If guaranteed by deposit at LITAS ...	5.75%
Fully guaranteed (CSB) or other	7.50%
Personal loan regular	9.50%
Overdraft	17.00%
DESJARDINS PRIME ...	5.50%
DESJARDENS PERSONAL PRIME ...	6.00%

KASOS VALANDOS:

	1475 De Sève	3907 A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., trečiad.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Pentadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

Mirus Mylimai Motinai, Močiutei

A + A

VIKTORIJAI STANKEVIČIENEI,

nuoširdžiai užjaučiame Jos sūnus LIUDĄ ir
ALOYZĄ su šeimomis ir vaikaičiais.

Liūdime kartu -

Lilija Bulotienė,
sūnūs, duktė ir vaikaičiai

**LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ**

mieliems savo klientams, draugams ir visiems
lietuviams linki VYTAS GRUODIS Jr.
Tel: 937-9898

EUROPARCEL

1450 rue De SEVE,
Montreal, P.Q.
H4E 2A7

ATVYKITE Į

**NAUJŲ
METŲ SUTIKIMĄ**

Aušros Vartų parapijos salėje

GRUODŽIO mėn. 31 d., 7 val. v.

Būsime pavaišinti VAKARIENE.

Galima atsinešti savo gėrimus.

Veiks alaus ir "minkštųjų" gėrimų bufetas.

Bilietus reikia išgyti iš anksto-prieš Kalėdas

pas A. Žiuką, tel: 366-5191 arba

L. Balaišį, tel: 366-8259

MUZIKA - Jono ŠULMISTRO.

AUKA \$15.-

RENGIA Montrealio šauliai

Šv. Kalėdų
ir
Naujų Metų
proga

*visus savo klientus, draugus ir pažįstamus
nuoširdžiai sveikina -*

**SAŽININGAI PATARNAUJA NEJUDOMO TURTO
PIRKIMO IR PARDAVIMO AGENTAS**

PAUL RUTKAUSKAS / ROSS /

5344 Verdun Ave., VERDUN, Que., Canada

Tel: /514/ 766-3586-darbo, /514/ 365-7060, - namų;

Dr. ALAIN (ALÉNAS) PAVILANIS

Sėimos gydytojas (bendra praktika)

2025 Plessis, Montreal, Que., tel: 876 - 6900

H2L 2Y4

Dr. J. MALISKA ir dr. M. HUYNH, dantistai

1440 St. Catherine St. W. Suite 600

Tel: 866-8235 ir 866-9297

Dr. Philip STULGINSKIS, dantistas

8606 Rue Centrale Suite 209. La Salle

Tel.: 364-4658

Notare R. POCAUSKAS-RUDINSKAS, L.L.L. D.D.N.

1155 rue Metcalfe, 1143,

Sun Life Building, Tel: 871-1430

Advokatas ROMAS IŠGANAITIS,

822 Ile de France, St. LAMBERT, Que.,

J4S 1T7 Tel: 465-1538

Montrealio "AUŠROS VARTŲ" parapijos moterų choras kartu su dirigentu muz., komp. Aleksandru Stankevičium švenčių progą sveikina visus "NL" skaitytojus su Šv. KALEDOM ir linki sveikatos NAUJIEMS METAMS!

Montrealio "AUŠROS VARTŲ" parapijos vyrų choras, kuris yra dainavęs per Lietuvių Dienas, Kariuomenės šventę, įvairių Tautos švenčių minėjimuose Kanadoje ir gieda kas sekmadienį per mišias, šių KALĖDINIŲ švenčių metu kartu su muz. komp. Aleksandru STANKEVIČIUM linki visiems "NL" skaitytojams daug džiaugsmo ir laimingų NAUJŲ METŲ!

Nuotr. Tony Photo Studio

